

ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ/ΕΝΔΙΚΟΦΑΝΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗ
(άρθρο 11 παρ. 7 του Ν. 4685/2020)

Του **ΔΗΜΟΥ ΙΚΑΡΙΑΣ**, που εδρεύει στον Άγιο Κήρυκο Ικαρίας και εκπροσωπείται νόμιμα

ΚΑΤΑ

1. Της υπ' αριθμ. 0542/2021 Βεβαίωσης Παραγωγού Ειδικού Έργου της ΡΑΕ (ΑΔΑ: 9Ω55ΙΔΞ-ΚΘΔ) σε αντικατάσταση της υπ' αριθ. 0875/2011 Απόφασης ΡΑΕ για χορήγηση άδειας παραγωγής, όπως ισχύει, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22, παρ. 12 και 14, άρθρου 25, παρ. 4, του ν. 4685/2020 για αιολικό σταθμό παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, εγκατεστημένης ισχύος 330,0 MW και μέγιστης ισχύος παραγωγής 330,0 MW, στη θέση «Βίγλα- Καψάλη- Ποδήλια- Υψώνας- Κασμιάνος- Προβατοκεφάλας- Ρούκουνας- Σαραντάδων- Ερίφη- Κουταλόπετρα- Βάρκα- Παπουλογάρι- Σελλάδια- Μεγάλοφος- Σαμάκι- Κλιράτια- Στάσουσα- Παπουτσοκρύφτης- Αναβάθρες- Ράντι- Σταυρί- Πούντα- Πρ. Ηλίας- Κακό Καταβασίδι- Αιθέρας όρος» των Δημοτικών Ενοτήτων ΑΓ.ΚΗΡΥΚΟΥ,ΕΥΔΥΛΟΥ,ΡΑΧΩΝ, του Δήμου ΙΚΑΡΙΑΣ, της Περιφερειακής Ενότητας ΙΚΑΡΙΑΣ, της Περιφέρειας ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ, της εταιρείας με την επωνυμία «ΙΚΑΡΟΣ ΑΝΕΜΟΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ» και δ.τ. «ΙΚΑΡΟΣ ΑΝΕΜΟΣ Μ.Α.Ε.» (ΑΔ-02684).

2. Κάθε συναφούς πράξης ή παράλειψης.

Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΗ-ΕΝΝΟΜΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ

1. Η Ικαρία είναι νησί του ανατολικού Αιγαίου με έκταση περίπου 270 τ. χλμ, επίμηκες σχήμα, και με διεύθυνση του άξονα επιμηκύνσεως περίπου ΔΒΔ-ΑΝΑ. Το μεγαλύτερο μέρος του νησιού είναι ορεινό εξαιτίας του ορεινού όγκου του όρους Αιθέρας (ή Αθέρας), το οποίο διατρέχει το νησί στο μεγαλύτερο μέρος του (κεντρικό και ανατολικό) ακολουθώντας τη διεύθυνση του άξονα επιμήκυνσης του. Το μέγιστο υψόμετρο στην περιοχή αυτή φθάνει τα 1042μ (κορυφή Εφανός). Το δυτικό τμήμα της νήσου είναι επίσης ορεινό, ωστόσο το ανάγλυφο είναι ηπιότερο εξαιτίας της διάβρωσης που έχει υποστεί το γρανιτικό υπόβαθρο της περιοχής σχηματίζοντας αρκετά συχνά σημαντικές επιφάνειες ισοπεδώσεως. Το μέγιστο υψόμετρο της Δυτικής Ικαρίας φτάνει τα 1033μ (κορυφή Μέλισσα). Η Ικαρία έχει εκτεταμένο υδρογραφικό δίκτυο, πλούσια βλάστηση, βιοποικιλότητα και αφθονία νερών.

2. Δυνάμει του Α.Π.: Ο-90745/11-11-2021 εγγράφου κοινοποιήθηκε στον Δήμο Ικαρίας η υπ' αριθμ. 0542/2021 Βεβαίωση Παραγωγού Ειδικού Έργου (ΑΔΑ: 9Ω55ΙΔΞ-ΚΘΔ) σε αντικατάσταση της υπ' αριθ. 0875/2011 Απόφασης ΡΑΕ για χορήγηση άδειας παραγωγής, όπως ισχύει, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22, παρ. 12 και 14, άρθρου 25, παρ. 4, του ν. 4685/2020 για αιολικό σταθμό παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, εγκατεστημένης ισχύος 330,0 MW και μέγιστης ισχύος παραγωγής 330,0 MW, στη θέση «Βίγλα- Καψάλη- Ποδήλια- Υψώνας- Κασμιάνος- Προβατοκεφάλας- Ρούκουνας- Σαραντάδων- Ερίφη- Κουταλόπετρα- Βάρκα- Παπουλογάρι- Σελλάδια- Μεγάλοφος- Σαμάκι- Κλιράτια- Στάσουσα- Παπουτσοκρύφτης- Αναβάθρες- Ράντι- Σταυρί- Πούντα- Πρ. Ηλίας- Κακό Καταβασίδι- Αιθέρας όρος» των Δημοτικών Ενοτήτων ΑΓ.ΚΗΡΥΚΟΥ,ΕΥΔΥΛΟΥ,ΡΑΧΩΝ, του Δήμου ΙΚΑΡΙΑΣ, της Περιφερειακής Ενότητας ΙΚΑΡΙΑΣ, της Περιφέρειας ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ, της εταιρείας με την

επωνυμία «ΙΚΑΡΟΣ ΑΝΕΜΟΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ» και δ.τ. «ΙΚΑΡΟΣ ΑΝΕΜΟΣ Μ.Α.Ε.» (ΑΔ-02684).

Στο άρθρο 75 του Ν. 3463/2006 (ΦΕΚ Α 114) Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, ορίζεται σχετικά με τις αρμοδιότητες των δημοτικών αρχών:

«Ι. Οι δημοτικές και οι Κοινοτικές αρχές διευθύνουν και ρυθμίζουν όλες τις τοπικές υποθέσεις, σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της εγγύτητας, με στόχο την προστασία, την ανάπτυξη και τη συνεχή βελτίωση των συμφερόντων και της ποιότητας ζωής της τοπικής κοινωνίας. Οι Αρμοδιότητες των Δήμων και Κοινοτήτων αφορούν, κυρίως, τους τομείς: ... β) Περιβάλλοντος, στον οποίο περιλαμβάνεται, ιδίως: 1. Η εκπόνηση τοπικών προγραμμάτων για την προστασία και αναβάθμιση του φυσικού, αρχιτεκτονικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, στο πλαίσιο των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών. 2. Η προστασία και Διαχείριση των υδάτινων πόρων, η προστασία του εδάφους και των εσωτερικών υδάτων από την αλιεία (λιμνοθάλασσες, λίμνες, ιχθυοτροφεία, ποταμοί) και η καταπολέμηση της ρύπανσης στην περιφέρειά τους. ... γ) Ποιότητας Ζωής και Εύρυθμης Λειτουργίας των Πόλεων και των Οικισμών, στον οποίο περιλαμβάνεται, ιδίως: ... 10. Η μέριμνα και η λήψη μέτρων για την προστασία της δημόσιας υγείας, όπως ο υγειονομικός έλεγχος των δημοτικών και κοινοτικών δεξαμενών νερού, ο υγειονομικός έλεγχος των καταστημάτων και επιχειρήσεων που λειτουργούν στην περιφέρειά τους, ο έλεγχος της ηχορύπανσης, της κοινής ησυχίας και της εκπομπής ρύπων, θορύβων και άλλων επιβαρύνσεων του περιβάλλοντος από τροχοφόρα, η περισυλλογή και εν γένει η μέριμνα για τα αδέσποτα ζώα και η δημιουργία καταφυγίων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. 11. Η μέριμνα και η λήψη μέτρων για την προστασία της ζωής και της περιουσίας των κατοίκων, όπως ο έλεγχος σήμανσης των εργασιών που εκτελούνται στις οδούς και της τήρησης των υποχρεώσεων αυτών που εκτελούν έργα και εναποθέτουν υλικά και εργαλεία στις οδούς του δημοτικού ή κοινοτικού δικτύου, η λήψη μέτρων και ο έλεγχος για την προστασία από επικίνδυνες οικοδομές, από έλλειψη μέτρων ασφάλειας και υγιεινής σε εργασίες που εκτελούνται και γενικότερα από δραστηριότητες που εγκυμονούν κινδύνους για τη ζωή και την περιουσία των κατοίκων. 12. Η μέριμνα και η λήψη μέτρων για την προστασία και αναβάθμιση της αισθητικής των πόλεων και των οικισμών.»

Η ορθή εφαρμογή των περί προστασίας του περιβάλλοντος διατάξεων ενδιαφέρει το κοινωνικό σύνολο και ανάγεται σε θέμα γενικότερου δημοσίου συμφέροντος (βλ. Ολομ. ΣτΕ 2639 - 2640/2009, πρβλ. 2199, 2200/2005, 3095/2001 Ολομ. καθώς και ΣτΕ 2351/1991 7μ., 2254-2255/1993, 4595/1996). Γίνεται δεκτό ότι έχουν έννομο συμφέρον να ακυρωθεί διοικητική πράξη από την οποία θίγεται το περιβάλλον ορισμένης περιοχής έχουν και νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου άμεσα ή έμμεσα σχετιζόμενα με την προστασία του περιβάλλοντος, όπως λχ Δήμος ή Κοινότητα (ΣτΕ 5934/1995, 207/1996, 4044/2001).

Κατά της ανωτέρω απόφασης ασκούμε με πρόδηλο έννομο συμφέρον, εμπρόθεσμα και εν γένει παραδεκτά, την παρούσα αίτηση αναθεώρησης/ενδικοφανή προσφυγή, σύμφωνα με το άρθρο 11 παρ. 7 του Ν. 4685/2020, για τους ακόλουθους νόμιμους, βάσιμους και αληθείς λόγους.

II. ΛΟΓΟΙ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ

1. Α. Υπενθυμίζεται αρχικά ότι η προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. 0542/2021 Βεβαίωση Παραγωγού Ειδικού Έργου εκδόθηκε σε αντικατάσταση της υπ' αριθ. 0875/2011 Απόφασης ΡΑΕ, με την οποία αποφασίστηκε η χορήγηση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολικό σταθμό ισχύος 330 MW στην εταιρεία «ΙΚΑΡΟΣ ANEMOS A.E.» (Γ-04375). Ο Δήμος Ικαρίας υπέβαλε την υπ' αριθμ. πρωτ. ΡΑΕ I-141912/23.08.2011 αίτηση στην ΡΑΕ, με την οποία, πέραν όλων των άλλων, ζήτησε να λάβει γνώση όλου του φακέλου, ο οποίος αφορούσε στην υπ' αριθμ. 875/2011 απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, με την οποία χορηγήθηκε η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολικό σταθμό ισχύος 330 MW στις θέσεις «Βίγλα- Καψάλη- Ποδήλια- Υψώνας- Κασμιάνος- Προβατοκεφάλας- Ρούκουνας- Σαραντάδων- Ερίφη-Κουταλόπετρα- Βάρκα- Παπουλογάρι- Σελλάδια-Μεγάλοφος- Σαμάκι-Κλιράτια- Στάσουσα- Παπουτοκρύφτης- Αναβάθρες- Ράντι- Σταυρί-Πούντα- Πρ. Ηλίας- Κακό Καταβασίδι- Αιθέρας όρος» του Δήμου Ικαρίας, του Νομού Σάμου, της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, στην εταιρεία «ΙΚΑΡΟΣ ANEMOS A.E.» (Γ-04375).

Επί της ανωτέρω αίτησης, ο Δήμος έλαβε την από 26.8.2011 επιστολή, στην οποία επισυνάπτονταν αντίγραφα στοιχείων που αφορούν την συγκεκριμένη άδεια παραγωγής. Όσον αφορά ωστόσο στη θέση εγκατάστασης του έργου, μας γνωστοποιήθηκε ότι η εταιρεία ΙΚΑΡΟΣ ANEMOS εκτιμά ότι η θέση εγκατάστασης του έργου είναι στο μεγαλύτερο τμήμα της δημόσια δασική, ενώ εντοπίστηκαν και ορισμένες ιδιωτικές εκτάσεις. Για αυτές και συγκεκριμένα για εκτάσεις στις θέσεις «Προβατοκεφάλα» (200.000 τμ) της κτηματικής περιφέρειας Ραχών, «Σπάσματα-Αγ.Δημητρίου-Ράντη» (3.000 τμ) της κτηματικής περιφέρειας Ευδήλου, «Εριφί» (20.000 τ.μ) της κτηματικής περιφέρεια Ραχών και «Κουκούλα-Αγ.Δημητρίου-Ράντη» (3.000 τ.μ) της κτηματικής περιφέρειας Ευδήλου, προσκομίστηκαν αντίστοιχα ιδιωτικά συμφωνητικά.

Τα συγκεκριμένα ιδιωτικά συμφωνητικά δεν μας χορηγήθηκαν εμπρόθεσμα από την υπηρεσία σας ούτε βέβαια είχαμε λάβει γνώση τους καθ' οποιονδήποτε τρόπο, προκειμένου να υποβάλλουμε τις αντιρρήσεις μας κατά το στάδιο της εξέτασης των νομίμων προϋποθέσεων για τη χορήγηση της άδειας παραγωγής. Όλες οι θέσεις εγκατάστασης του έργου είναι δημοτικές εκτάσεις, οι οποίες ανήκουν κατά κυριότητα στο Δήμο, ως διάδοχο των παλαιών κοινοτήτων. Ειδικότερα όμως ως προς τις αναφερόμενες ιδιωτικές εκτάσεις είχαμε βάσιμες υποψίες ότι δεν ανήκουν σε ιδιώτες, αλλά αφορούν σε καταπατημένες δημοτικές εκτάσεις. Ιδιαίτερα στη θέση Ράντη και Άγιο Δημήτριο, καθώς πρόκειται για περιοχές εντός του προστατευόμενου δάσους του Ράντη, στο οποίο είναι αδιανόητο να υπάρχουν ιδιωτικές ιδιοκτησίες. Περαιτέρω, οι θέσεις Προβατοκεφάλα και Εριφή ή Ερίφι όχι μόνο είναι δημοτικές εκτάσεις, αλλά πρόκειται για δημοτικούς βοσκότοπους, τους οποίους επί σειρά ετών εκμισθώνει ο Δήμος Ικαρίας ως βοσκότοπους για την εξυπηρέτηση των κτηνοτρόφων του νησιού.

Ως εκ τούτου, επανήλθαμε στο υπ' αριθμ. πρωτ. ΡΑΕ I-142955/23.08.2011 αίτημά μας, το οποίο δεν ικανοποιήθηκε, υποβάλλοντας το υπ' αριθμ. πρωτ. ΡΑΕ I-150634/08.02.2012 αίτημά μας, αιτούμενοι τη χορήγηση αντιγράφων των ιδιωτικών συμφωνητικών μίσθωσης για τις εκτάσεις στις θέσεις «Προβατοκεφάλα» (200.000 τμ) της κτηματικής περιφέρειας Ραχών, «Σπάσματα-Αγ.Δημητρίου-Ράντη» (3.000 τμ) της κτηματικής περιφέρειας Ευδήλου, «Εριφί» (20.000 τ.μ) της κτηματικής περιφέρεια Ραχών και «Κουκούλα-Αγ.Δημητρίου-Ράντη» (3.000 τ.μ) της κτηματικής περιφέρειας Ευδήλου προκειμένου να

διαφυλάξουμε τα δικαιώματα της δημόσιας αυτής περιουσίας. Το ανωτέρω αίτημα έγινε αποδεκτό δυνάμει της από 12-04-2012 επιστολή σας, και μας χορηγήθηκαν αντίγραφα των ανωτέρω ιδιωτικών συμφωνητικών.

Αναφορικά με το από 29-11-2010 ιδιωτικό συμφωνητικό μίσθωσης μεταξύ του ΚΟΥΒΔΟΥ ΘΕΟΦΑΝΗ του ΙΣΙΔΩΡΟΥ και της εταιρείας «ΙΚΑΡΟΣ ΑΝΕΜΟΣ Α.Ε.», επισημαίνεται ότι σε αυτό ο ιδιοκτήτης δηλώνει (1.1) όλως ψευδώς και ανακριβώς ότι έχει την αποκλειστική, πλήρη και αδιαφιλονίκητη κυριότητα, νομή και κατοχή ένα αγροτεμάχιο, που βρίσκεται στη θέση «Προβατοκέφαλο» της κτηματικής περιφέρειας Ραχών και τώρα Δημοτικού Διαμερίσματος Δήμου Ικαρίας, το οποίο έχει συνολική έκταση 200.000 τετραγωνικών μέτρων, ήτοι 200 στρεμμάτων, επί του οποίου παρέχει δικαίωμα χρήσης στην εταιρεία για τους σκοπούς που σχετίζονται με το αιολικό πάρκο.

Βάσει των κτηματολογικών χαρτών και των στοιχείων που έχουμε στη διάθεσή μας, δεν υφίσταται στην πραγματικότητα το προπεριγραφέν ακίνητο εκτάσεως 200 στρεμμάτων, στη θέση «Προβατοκέφαλο» της κτηματικής περιφέρειας Ραχών ούτε ο εμφανιζόμενος ως ιδιοκτήτης του ακινήτου στο προπεριγραφέν ιδιωτικό συμφωνητικό είναι στην πραγματικότητα ιδιοκτήτης ακινήτους τόσο μεγάλης εκτάσεως.

Κατόπιν των ανωτέρω υποβάλαμε την από 18-6-2012 αίτηση αναθεώρησης ενώπιον της Αρχής Σας με αίτημα να επανεξεταστεί τυπικά και ουσιαστική αίτηση της εταιρείας «ΙΚΑΡΟΣ ΑΝΕΜΟΣ Α.Ε.» και τα συμπεριλαμβανόμενα σε αυτήν έγγραφα, βάσει των οποίων χορηγήθηκε η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολικό σταθμό ισχύος 330 MW στις θέσεις «Βίγλα- Καψάλη- Ποδήλια- Υψώνας-Κασμιάνος- Προβατοκεφάλας- Ρούκουνας- Σαραντάδων- Ερίφη-Κουταλόπετρα- Βάρκα- Παπουλογάρι- Σελλάδια- Μεγάλοφος- Σαμάκι-Κλιράτια- Στάσουσα- Παπουτσοκρύφτης- Αναβάθρες- Ράντι- Σταυρί-Πούντα- Πρ. Ηλίας- Κακό Καταβασίδι- Αιθέρας όρος» του Δήμου Ικαρίας, του Νομού Σάμου, της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, στην (Γ-04375). Επί της εν λόγω αίτησης, ουδέποτε λάβαμε την οποιαδήποτε απάντηση. Δέκα (10) έτη μετά από την αρχική πράξη, η ΡΑΕ επανέρχεται εκδίδοντας την προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. 0542/2021 Βεβαίωση Παραγωγού Ειδικού Έργου της εταιρείας «ΙΚΑΡΟΣ ΑΝΕΜΟΣ Μ.Α.Ε.» στις ίδιες ακριβώς θέσεις, χωρίς καμία πρότερη ενημέρωση ή κατά μείζονα λόγο διαβούλευση με το Δήμο μας.

Β. Η όποια μελέτη και ο όποιος σχεδιασμός της δικαιούχου εταιρείας αφορούν ανεμογεννήτριες για τον πρώην Δήμο Αγίου Κηρύκου. Άλλωστε, μόνο για τον πρώην Δήμο Αγίου Κηρύκου και για κανένα άλλο από τους υπόλοιπους πρώην Δήμους του νησιού (Ευδήλου, Ραχών), είχε πραγματοποιηθεί από την ΡΑΕ έλεγχος του κριτηρίου της μέγιστης επιτρεπόμενης πυκνότητας αιολικών εγκαταστάσεων σε επίπεδο πρωτοβάθμιου ΟΤΑ, όπως επίσημα αναγραφόταν στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ http://www.rae.gr/site/file/system/docs/misc/aiolika_ikanotita_ana_ota, η οποία σήμερα δεν υπάρχει.

Δεν προκύπτει συνεπώς ότι η ΡΑΕ πραγματοποίησε έλεγχο του κριτηρίου της μέγιστης επιτρεπόμενης πυκνότητας για τους πρώην δήμους Ευδήλου και Ραχών. Παρόλα αυτά η ΡΑΕ εγκρίνει ανεμογεννήτριες και για αυτές τις νυν Δημοτικές Ενότητες του Δήμου Ικαρίας. Κατά τη ΡΑΕ, ο έλεγχος του κριτηρίου της μέγιστης επιτρεπόμενης πυκνότητας αναφέρει ως μέγιστο επιτρεπόμενο αριθμό τυπικών Α/Γ για το Δήμο Αγίου Κηρύκου τις 39,71 ανεμογεννήτριες, αριθμό που δεν σχετίζεται ούτε κατά διάνοια με τις 110 Α/Γ,

που αιτήθηκαν και εγκρίθηκαν με την απόφαση ΡΑΕ υπ' αριθμ. 875/2011.

Μετά τη θεσμοθέτηση του Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της αυτοδιοίκησης και της αποκεντρωμένης διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», η ΡΑΕ δεν έχει μελετήσει ειδικώς το νέο Δήμο Ικαρίας ως προς τον έλεγχο του κριτηρίου της μέγιστης επιτρεπόμενης πυκνότητας αιολικών εγκαταστάσεων σε επίπεδο πρωτοβάθμιου ΟΤΑ. Επομένως, η απόφαση της ΡΑΕ, που αφορά χορήγηση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για το σύνολο του Δήμου Ικαρίας, δεν στηρίζεται στον έλεγχο αυτού του κριτηρίου για το σύνολο του Δήμου Ικαρίας, όπως θα όφειλε, ούτε αναφέρει κάποιο σχετικό έγγραφο, που να έχει δημοσιοποιηθεί και να αναφέρει κάποια μεταγενέστερη μελέτη της ΡΑΕ για το σύνολο της Ικαρίας. Επομένως, η Μέγιστη Επιτρεπόμενη Κάλυψη (τυπ. ΑΓ/1000 στρ) θα όφειλε να είναι για τους πρώην Δήμους Ευδήλου και Αγίου Κηρύκου, όπως για πολλές άλλες περιοχές της χώρας, μηδενική.

Στα «έχοντας υπόψη» της απόφασης ΡΑΕ υπ' αριθμ. 875/2011, που αποδέχεται και η προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. 0542/2021 Βεβαίωση Παραγωγού Ειδικού Έργου, δεν υπάρχει κάποια συμπληρωματική αίτηση εκ μέρους της ενδιαφερομένης εταιρείας για τις μείζονες αλλαγές που έχουν επέλθει στην αρχική αίτηση, η επίκληση του Καλλικράτη στην απόφαση της ΡΑΕ με το υπ' αριθ. 18, γίνεται μεν για να καλυφθεί η διοικητική αλλαγή που επήλθε μετά το Ν. 3852/2010, αλλά μόνο κατ'επίφαση, επειδή δεν μπορεί να δικαιολογήσει τη διασπορά των ανεμογεννητριών σε άλλους περιοχές πλην του πρώην Δήμου Αγίου Κηρύκου.

Επομένως, η απόφαση ΡΑΕ υπ' αριθμ. 875/2011, που αποδέχεται και η προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. 0542/2021 Βεβαίωση Παραγωγού Ειδικού Έργου, είναι ατεκμηρίωτη σε αυτό το σημείο. Συνάγεται άρα πλημμελής εξέταση των δεδομένων από τη ΡΑΕ, αφού άλλο ήταν το περιεχόμενο της αρχικής αίτησης και άλλο περιεχόμενο ενέκρινε η ΡΑΕ. Επομένως, η ΡΑΕ θα έπρεπε να έχει απορρίψει την αίτηση για 110 Α/Γ για τον Δήμο Αγίου Κηρύκου Ικαρίας και φυσικά να μην εγκρίνει καμία Α/Γ στους άλλους δυο πρώην Δήμους, επειδή δεν υπάρχει μελέτη για τον έλεγχο του κριτηρίου της μέγιστης επιτρεπόμενης πυκνότητας αιολικών εγκαταστάσεων σε επίπεδο πρωτοβάθμιου ΟΤΑ.

Γ. Περαιτέρω, υπογραμμίζεται ότι δεν διασφαλίζεται από μελέτες η διασύνδεση της Ικαρίας. Η ΡΑΕ με την απόφαση υπ' αριθμ. 875/2011, που δέχεται και η προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. 0542/2021 Βεβαίωση Παραγωγού Ειδικού Έργου, προωθεί ανεξάρτητη διασύνδεση υψηλής τάσης της Ικαρίας στο Σύστημα της ηπειρωτικής χώρας (βλέπε Ειδικοί Όροι Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας), χωρίς να έχει εξεταστεί αν αυτή η διασύνδεση είναι συμβατή με το στρατηγικό σχεδιασμό διασύνδεσης των νησιών, που έχει εκπονηθεί με τη «Μελέτη διασυνδέσεων των νησιών του Αιγαίου στο Ηπειρωτικό Σύστημα - Φάση Α' – Γενικός Σχεδιασμός» από τη ΔΕΣΜΗΕ Α.Ε.».

Είναι χαρακτηριστικό ότι η ανωτέρω Μελέτη της ΔΕΣΜΗΕ Α.Ε. δεν αναφέρεται στα έχοντας υπόψη της απόφασης ΡΑΕ υπ' αριθμ. 875/2011, γεγονός που υποδηλώνει ότι η ΡΑΕ δεν έλαβε υπόψη της αυτή τη μελέτη. Στο υπ' αριθμ. 22 σχετικό έγγραφο που αναφέρεται στα «έχοντας υπόψη» στην απόφαση ΡΑΕ υπ' αριθμ. 875/2011, και που δέχεται και η προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. 0542/2021 Βεβαίωση Παραγωγού Ειδικού Έργου, λαμβάνεται υπόψη το υπ' αριθμ. πρωτ. ΡΑΕ Ι-115562/15.06.2010 έγγραφο της ίδιας της ΡΑΕ, με το οποίο κοινοποιήθηκε στη ΡΑΕ η εν λόγω μελέτη. Επομένως η επίκληση που αναφέρεται ότι «θα ενταχθεί στη ΜΑΣΜ, σύμφωνα με τις σχετικές

προβλέψεις του ν. 3851/2010» δεν διασφαλίζεται από την απόφαση ΡΑΕ υπ' αριθμ. 875/2011.

Ο μέχρι σήμερα εγκεκριμένος ενεργειακός σχεδιασμός της Ικαρίας, περιλαμβάνει αποφάσεις, που έχουν δημοσιοποιηθεί και που προβλέπουν την τοπική διασύνδεση της Ικαρίας με τα γύρω νησιά και όχι διασύνδεση με την ηπειρωτική χώρα. Η ΡΑΕ δεν αναφέρει καθόλου αυτό τον περιφερειακό σχεδιασμό και δεν τον λαμβάνει υπόψη της με αποτέλεσμα να κινδυνεύει να καταστρατηγηθεί η λειτουργικότητα και αποτελεσματικότητα, αλλά και όλες οι μελέτες και δράσεις, που έχουν γίνει μέχρι σήμερα για την υλοποίηση αυτού του περιφερειακού διασυνδεδεμένου δικτύου. Η ΡΑΕ όφειλε κατ'ελάχιστον να αναφέρει τεκμηριωμένα την εν λόγω ανατροπή του σχεδιασμού των προγραμματισμένων διασυνδέσεων και να τεκμηριώνει τη συνέργεια της υπ' αριθμ. 875/2011 απόφασής της και κατ'επέκταση και της προσβαλλόμενης υπ' αριθμ. 0542/2021 Βεβαίωσης Παραγωγού Ειδικού Έργου με το συνολικό σχεδιασμό των διασυνδέσεων. Επομένως, συνάγεται ότι η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας δεν επιτελεί τον Ρυθμιστικό ρόλο για τον οποίο έχει δημιουργηθεί.

Α. Στην προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. 0542/2021 Βεβαίωση Παραγωγού Ειδικού Έργου επαναλαμβάνεται η αρχική απουσία πρόβλεψης της απόφασης ΡΑΕ υπ' αριθμ. 875/2011, για επιβολή κυρώσεων, ρητρών, υποχρεώσεων ή περιορισμών που να φτάνουν μέχρι την ανάκληση της άδειας σε περίπτωση που η εταιρεία δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις που της επιβάλλονται, και μάλιστα αυτό συνιστά παράλειψη συστηματική που γίνεται από την ΡΑΕ 10 χρόνια μετά. Έτσι, οι υποχρεώσεις που απορρέουν από την Άδεια (εδάφιο 10) συνεχίζουν να μην περιλαμβάνουν μέτρα ασφαλιστικών δικλείδων που να διασφαλίζουν το δημόσιο συμφέρον.

Η ΡΑΕ για να χορηγήσει την αρχική απόφαση υπ' αριθμ. 875/2011 δεν είχε κάποια μελέτη από την εταιρεία και κανένα άλλο σχέδιο για τη χωροθέτηση των ανεμογεννητριών εκτός από ένα «σχέδιο χωρίς γεωγραφικό υπόβαθρο (μορφής σκαριφήματος)», όπως προκύπτει από το εδάφιο 3 «Αντικείμενο της Άδειας». Προξενεί επομένως εντύπωση πώς έγινε η αξιολόγηση της ως αίτησης στη συνεδρίαση της Ολομέλειας την 15η Ιουλίου 2011 αφού το σύνολο των εγγράφων και στοιχείων του φακέλου αυτής ήταν ελλιπές, με σκαριφήματα αντί για επιστημονικά αποδεκτές μεθόδους αναπαράστασης του γεωγραφικού χώρου, χωρίς λεπτομέρειες του αναγλύφου, χωρίς ανάλυση των υπαρχουσών ενεργειακών και άλλων υποδομών και των έργων που απαιτούνται. Επιπλέον, χωρίς να έχουν μελετηθεί όλες οι διαστάσεις της διασύνδεσης με την ηπειρωτική χώρα, χωρίς να έχει υπολογιστεί ο υπάρχων περιφερειακός σχεδιασμός διασύνδεσης της Ικαρίας και άλλες συνιστώσες, ώστε να διαμορφωθεί μια πλήρης και αντικειμενική εικόνα της αιτούμενης επένδυσης και υπάρχουν επαρκή κριτήρια αξιολόγησης της εν λόγω αίτησης. Επομένως αυθαίρετα η ΡΑΕ καταλήγει στο συμπέρασμα ότι «κρίθηκε ότι η εν λόγω αίτηση πληροί τα κριτήρια...».

Ωστόσο, και στην προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. 0542/2021 Βεβαίωση Παραγωγού Ειδικού Έργου, που χορηγείται δέκα χρόνια μετά από την αρχική άδεια, η ΡΑΕ εξακολουθεί να μην διαθέτει κάποιο από τα προαναφερόμενα στοιχεία ώστε να έχει επαρκή κριτήρια αξιολόγησης και να λαμβάνει επιστημονικές αποφάσεις προκειμένου να ρυθμίσει τα ζητήματα ενέργειας που απαιτούνται, βασίζεται, δηλαδή, στο αρχικό σκαρίφημα της εταιρείας. Αντίθετα, η ΡΑΕ θα έπρεπε να εγκалέσει την ενδιαφερόμενη εταιρεία γιατί δεν προχώρησε επί μια δεκαετία την επένδυση και να ανακαλέσει την αρχική άδεια αντί να χορηγήσει εκ νέου την προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. 0542/2021 Βεβαίωση Παραγωγού

Ειδικού Έργου.

2. Σύμφωνα με το Ν. 4685/2020 (ΦΕΚ Α' 92), η Βεβαίωση Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας Ειδικών Έργων ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων είναι η Βεβαίωση, η οποία εκδίδεται από τον Φορέα Αδειοδότησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19, πιστοποιεί την καταχώρηση του κατόχου στο Ηλεκτρονικό Μητρώο και την ολοκλήρωση της διαδικασίας αδειοδότησης ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ - Α` Φάση για Ειδικά Έργα και αποτελεί προϋπόθεση για τη συνέχιση της αδειοδοτικής διαδικασίας σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στις κείμενες διατάξεις.

Σύμφωνα με το άρθρο 19 του Ν. 4685/2020:

«1. Η Βεβαίωση Ειδικών Έργων χορηγείται από τον Φορέα Αδειοδότησης, κατόπιν υποβολής αιτήσεως στο Ηλεκτρονικό Μητρώο. Οι αιτήσεις υποβάλλονται από την πρώτη έως και τη δεκάτη ημέρα των μηνών Φεβρουαρίου, Ιουνίου, Οκτωβρίου (κύκλος υποβολής αιτήσεων). 2. Η αίτηση υποβάλλεται παραδεκτώς και καταχωρείται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 11 και συνοδεύεται επιπλέον από: α) Αναλυτική τεχνική περιγραφή του σταθμού, β) Για αιολικούς σταθμούς, από μετρήσεις του δυναμικού ΑΠΕ και για τις μονάδες ΣΗΘΥΑ από τα ενεργειακά ισοζύγιά τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων. γ) Ενεργειακή μελέτη και επιχειρηματικό σχέδιο του έργου. Ειδικά για τους υβριδικούς σταθμούς, η αίτηση συνοδεύεται από τεχνοοικονομική μελέτη, η οποία περιλαμβάνει εκτίμηση της ενεργειακής αποδοτικότητας του σταθμού (ωριαία προσομοίωση της λειτουργίας του υβριδικού σταθμού, ωριαία προσομοίωση της λειτουργίας του αυτόνομου συστήματος, με και χωρίς τον υβριδικό σταθμό, για διάρκεια ενός έτους) με βάση τις αρχές που ορίζονται στο υφιστάμενο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο και τον Κώδικα Διαχείρισης Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών. δ) Στοιχεία που τεκμηριώνουν τη δυνατότητα του αιτούντος ή των μετόχων ή εταιρών αυτού να υλοποιήσουν το έργο με βάση την τεχνική τους επάρκεια και τη δυνατότητα εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης, (ίδια κεφάλαια, τραπεζική χρηματοδότηση κ.α.) κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων. ε) Συνολικό επιχειρηματικό σχέδιο, λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των αιτήσεων που έχει υποβάλει ο αιτών καθώς και του συνόλου των Βεβαιώσεων, Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων και Αδειών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ που κατέχει. ...4. Η Βεβαίωση Ειδικών Έργων εκδίδεται το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής αντιρρήσεων, εφόσον δεν έχουν υποβληθεί αντιρρήσεις για το εν λόγω έργο, άλλως εντός τριάντα (30) ημερών από το πέρας της προθεσμίας του αιτούντος να υποβάλει τις απόψεις του κατά των αντιρρήσεων. Η Βεβαίωση Ειδικών Έργων εκδίδεται ηλεκτρονικά μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Φορέα Αδειοδότησης. Η Βεβαίωση Ειδικών Έργων φέρει εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα κατά την έννοια του άρθρου 3 του Κανονισμού 2014/910/ΕΕ, όπως ισχύει, και περιλαμβάνει, πέραν των οριζόμενων στην παράγραφο 6 του άρθρου 11, κατ' ελάχιστον τα εξής στοιχεία: α) το σημείο σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα για τα ειδικά έργα των περιπτώσεων στ), ζ) και η) του άρθρου 10. β) τον τύπο και τα χαρακτηριστικά του συστήματος αποθήκευσης ενέργειας, εάν υπάρχει. 5. Ο Φορέας Αδειοδότησης πριν εκδώσει την απόφασή του, μπορεί να συνεργάζεται με τον Διαχειριστή του Συστήματος ή του Δικτύου ή των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών για τον κατ' αρχήν καθορισμό του τρόπου και του σημείου σύνδεσης του σταθμού με το Σύστημα ή το Δίκτυο. Ο καθορισμός αυτός λαμβάνει χώρα εντός δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία υποβολής του ερωτήματος του Φορέα Αδειοδότησης προς τον Διαχειριστή και

δεν συνεπάγεται δέσμευση του Διαχειριστή ή του Φορέα Αδειοδότησης για την ύπαρξη διαθέσιμου ηλεκτρικού χώρου κατά τη χορήγηση της Προσφοράς Σύνδεσης. 6. Δεν επιτρέπεται η τροποποίηση Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας έργου που εμπίπτει στην κατηγορία του Ειδικού Έργου, σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 10, ώστε το προτεινόμενο έργο ή μέρος αυτού να μην υπάγεται πλέον στον ορισμό αυτό. 7. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 4 και 7 έως και 17 του άρθρου 11, καθώς και των παραγράφων 2 (γ) και 3 του άρθρου 12 και των άρθρων 13 έως και 16.».

Στο άρθρο 11 της Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/114746/4230 (ΦΕΚ Β' 5291/01.12.2020) Κανονισμός Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ και Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας Ειδικών Έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και Συμπαράγωγή Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ) ορίζεται ότι:

«Εξέταση αιτήσεων 1. Ο Φορέας Αδειοδότησης εξετάζει την αίτηση για τη χορήγηση Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, λαμβάνοντας υπόψη: α) την αίτηση, μετά των συνημμένων σε αυτή εγγράφων, καθώς και όλων των στοιχείων τα οποία έχει υποβάλλει ο αιτών, β) τυχόν συμπληρωματικά/διευκρινιστικά στοιχεία τα οποία υπεβλήθησαν εμπρόθεσμα, αν και εφόσον ζητήθηκαν, γ) τις αντιρρήσεις που τυχόν υποβλήθηκαν, καθώς και τις απόψεις του αιτούντος επί των αντιρρήσεων αυτών. 2. Η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων, χορηγείται υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται σωρευτικώς τα κατωτέρω κριτήρια: (α) Δεν τίθενται θέματα που έχουν γνωστοποιηθεί στον Φορέα Αδειοδότησης με οποιονδήποτε τρόπο σχετικά με: i) Την εθνική ασφάλεια, ii) Τη δημόσια υγεία και ασφάλεια. (β) Η θέση εγκατάστασης του προτεινόμενου έργου τελεί σε συμμόρφωση με το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ΑΠΕ για τις περιοχές αποκλεισμού χωροθέτησης εγκαταστάσεων ΑΠΕ, όπως αυτό ισχύει, εφόσον οι περιοχές αυτές έχουν οριοθετηθεί κατά τρόπο ειδικό και συγκεκριμένο. Ο Φορέας Αδειοδότησης αναρτά τις περιοχές αυτές στο γεωπληροφοριακό του σύστημα και μεριμνά για την τακτική επικαιροποίησή τους, συνεργαζόμενος με τις αρμόδιες περιβαλλοντικές υπηρεσίες. (γ) Τηρούνται οι περιορισμοί χωροθέτησης, όπως αυτοί αναφέρονται στο άρθρο 13 του νόμου. (δ) Η σύνδεση του έργου δεν αφορά σε περιοχή η οποία έχει χαρακτηριστεί ως κορεσμένο δίκτυο, με την επιφύλαξη των ειδικότερα οριζόμενων στο άρθρο 16 του παρόντος Κανονισμού. (ε) Δεν υφίσταται υπέρβαση της φέρουσας ικανότητας του ΟΤΑ, εντός του οποίου εγκαθίσταται το υπό εξέταση έργο και σύμφωνα με τα κατωτέρω: Α. Εντός των Περιοχών Αιολικής Προτεραιότητας υπό στοιχεία ΠΑΠ1, ΠΑΠ2 και ΠΑΠ 3: Ο έλεγχος υπέρβασης της φέρουσας ικανότητας εντός των Περιοχών Αιολικής Προτεραιότητας ΠΑΠ 1, ΠΑΠ 2 και ΠΑΠ 3, διενεργείται με κριτήριο τη μη υπέρβαση της μέγιστης επιτρεπόμενης πυκνότητας των αιολικών εγκαταστάσεων από την αθροιστική πυκνότητα των αιολικών εγκαταστάσεων που αντιστοιχούν στις εκδοθείσες Αποφάσεις Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων ή Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ) συμπεριλαμβανομένων των σταθμών μικρών Ανεμογεννητριών σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/74462/2976/29.7.2020 (Β' 3150) απόφαση. Στην περίπτωση αυτή, ο Φορέας Αδειοδότησης χορηγεί Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικού Έργου, με την επιφύλαξη της μη υπέρβασης της μέγιστης επιτρεπόμενης πυκνότητας αιολικών εγκαταστάσεων ανά ΟΤΑ. Για τον σκοπό αυτό, οι Αποφάσεις Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) και οι Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ), συμπεριλαμβάνουν κατ' ελάχιστον στοιχεία, όπως η διάμετρος του δρομέα, η ονομαστική ισχύς, οι

συντεταγμένες κατά ΕΓΣΑ 87 των εγκεκριμένων θέσεων εγκατάστασης των ανεμογεννητριών και το ύψος του πύργου και κοινοποιούνται από τις αρμόδιες αρχές περιβαλλοντικής αδειοδότησης στον Φορέα Αδειοδότησης. Β. Λοιπές περιοχές της χώρας, εκτός των Περιοχών Αιολικής Προτεραιότητας: Ο έλεγχος υπέρβασης της φέρουσας ικανότητας, διενεργείται με κριτήριο τη μη υπέρβαση της μέγιστης επιτρεπόμενης πυκνότητας αιολικών εγκαταστάσεων ανά ΟΤΑ, από την αθροιστική πυκνότητα αιολικών εγκαταστάσεων που αντιστοιχούν στις χορηγηθείσες Βεβαιώσεις ή Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων ή Αδειών Παραγωγής. Κατ' εξαίρεση της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου, για έργα που έχουν επιλεγεί μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, καθώς και για έργα με Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, κατά τη διαδικασία τροποποίησης των οικείων Βεβαιώσεων ή Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων ή Αδειών Παραγωγής, ο έλεγχος υπέρβασης της φέρουσας ικανότητας διενεργείται με κριτήριο τη μη υπέρβαση της μέγιστης επιτρεπόμενης πυκνότητας αιολικών εγκαταστάσεων ανά ΟΤΑ, προσαυξημένης κατά ποσοστό που δεν υπερβαίνει το είκοσι τοις εκατό (20%). Ωστόσο σε κάθε περίπτωση δεν επιτρέπεται η υπέρβαση της μέγιστης επιτρεπόμενης πυκνότητας των αιολικών εγκαταστάσεων ανά ΟΤΑ, από την αθροιστική πυκνότητα των αιολικών εγκαταστάσεων που αντιστοιχούν στις εκδοθείσες αποφάσεις Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων ή Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ) συμπεριλαμβανομένων των σταθμών μικρών Ανεμογεννητριών, σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/74462/2976/29.7.2020 (Β' 3150) απόφαση. Γ. Τα στοιχεία αναφορικά με το ποσοστό κάλυψης της φέρουσας ικανότητας ανά ΟΤΑ ενημερώνονται μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου του Φορέα Αδειοδότησης με κάθε χορήγηση Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή τροποποίησης αυτών και καθίστανται διαθέσιμα μέσω της ιστοσελίδας του. Μέχρι να τεθεί σε πλήρη λειτουργία η ενημέρωση μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου, ο Φορέας Αδειοδότησης αναρτά στην ιστοσελίδα του, σε μηνιαία βάση, τα απαραίτητα στοιχεία που αφορούν στον ως άνω έλεγχο. 3. Αν η αίτηση δεν πληροί έστω και ένα από τα κριτήρια της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, απορρίπτεται. 4. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες κατά τον κρίσιμο χρόνο υποβολής της αίτησης, υφίσταται εδαφική επικάλυψη με υφιστάμενη αίτηση, αυτή παραμένει σε εκκρεμότητα μέχρι να εξεταστεί η υφιστάμενη. Εφόσον ο Φορέας Αδειοδότησης εξετάσει την υφιστάμενη αίτηση και προχωρήσει σε χορήγηση Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, τότε η αίτηση απορρίπτεται. Σε περίπτωση απόρριψης της υφιστάμενης αίτησης, η αίτηση εξετάζεται κανονικά από τον Φορέα Αδειοδότησης. 5. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης για χορήγηση Βεβαίωσης, νέα αίτηση για την ίδια θέση ή τμήμα αυτής και για σταθμό ίδιας τεχνολογίας επιτρέπεται από τον ίδιο αιτούντα ή νομικό ή φυσικό πρόσωπο που συμμετέχει στη μετοχική/εταιρική σύνθεση του αιτούντος, μετά την παρέλευση δύο (2) κύκλων από τη γνωστοποίηση της απόρριψης της αίτησης.».

Στους Ειδικούς Όρους Βεβαίωσης Παραγωγού Ειδικού Έργου αναφέρεται ότι:

«1. Η παρούσα Βεβαίωση Παραγωγού Ειδικού Έργου αφορά αιολικό σταθμό, ο οποίος προβλέπει ανεξάρτητη διασύνδεση υψηλής τάσης στο Σύστημα της ηπειρωτικής χώρας, όπως αυτό υφίσταται κατά τη χορήγηση της άδειας.

2. Για την υλοποίηση της διασύνδεσης αυτής, ευθύνη έχει ο φορέας υλοποίησής της, δηλαδή η εταιρεία «ΙΚΑΡΟΣ ΑΝΕΜΟΣ Μ.Α.Ε.».

3. Σε περίπτωση διαπίστωσης αδυναμίας υλοποίησης του έργου της ανεξάρτητης διασύνδεσης, η άδεια παραγωγής ανακαλείται.

Σε περίπτωση μελλοντικής διασύνδεσης της νήσου Ικαρίας από τον Κύριο του Συστήματος, ο τρόπος διασύνδεσης του ανωτέρω έργου δεν θα πρέπει να μειώνει την ικανότητα μεταφοράς της διασύνδεσης που θα έχει υλοποιηθεί από τον Κύριο του Συστήματος.

5. Ο φορέας υλοποίησης της διασύνδεσης, δηλ. η εταιρεία «ΙΚΑΡΟΣ ΑΝΕΜΟΣ Μ.Α.Ε.» μεριμνά για την αδειοδότηση και κατασκευή των έργων διασύνδεσης και βαρύνεται εξ' ολοκλήρου με τις δαπάνες για την κατασκευή πλήρους διασύνδεσης των σταθμών μέχρι τα όρια του Συστήματος, όπως αυτά υφίστανται κατά τη χορήγηση των Βεβαιώσεων Παραγωγού Ειδικού Έργου.

Σε περίπτωση μελλοντικής διασύνδεσης του νησιού από τον Κύριο του Συστήματος και ενδεχόμενη χρήση τμημάτων της για την εξυπηρέτηση των αιολικών σταθμών του εν λόγω έργου, ο φορέας δεν απαλλάσσεται από το βάρος των εν λόγω δαπανών.»

Ωστόσο, δεν τεκμαίρεται από το έγγραφο της Βεβαίωσης ότι προβλέπεται ανεξάρτητη διασύνδεση υψηλής τάσης στο σύστημα της ηπειρωτικής χώρας από το 2011 μέχρι σήμερα. Η Βεβαίωση πρέπει να παρασχεθεί όταν υπάρχει τέτοια διασύνδεση, ενώ είναι παντελώς άγνωστο ποια είδους διασύνδεση θα υπάρχει κατά τη χορήγηση της άδειας. Επίσης, θα πρέπει να προβλέπεται ένα χρονικό όριο μέσα στο οποίο αν δεν πραγματοποιείται η διασύνδεση η άδεια ή η βεβαίωση θα πρέπει να απορρίπτεται.

Συναφώς, παρατηρείται απουσία οποιασδήποτε τεχνικής μελέτης. Στην τεχνική μελέτη θα πρέπει να προβλέπεται αυτή τη διασύνδεση, η οποία όμως δεν υπάρχει ούτε υπάρχει έγγραφο που να αναφέρει ότι σχεδιάζεται τέτοια διασύνδεση και μάλιστα υψηλής τάσης. Η Αρχική άδεια του 2011 θα έπρεπε επομένως να ανακληθεί και όχι να αντικατασταθεί με άδεια παραγωγού. Γεγονός παραμένει ότι επί δεκαετία δεν έχει παραχθεί κάποια τεχνική, περιβαλλοντική μελέτη αποτελεί διαπίστωση αδυναμίας υλοποίησης του έργου και πλήρους εκμετάλλευσης μέχρι το 2036.

Αναφορικά με την πρόβλεψη ότι σε περίπτωση μελλοντικής διασύνδεσης της νήσου Ικαρίας από τον Κύριο του Συστήματος, ο τρόπος διασύνδεσης του ανωτέρω έργου δεν θα πρέπει να μειώνει την ικανότητα μεταφοράς της διασύνδεσης που θα έχει υλοποιηθεί από τον Κύριο του Συστήματος, επισημαίνεται ότι πρόκειται για απαράδεκτο όρο, που επιβάλλει στον κεντρικό σχεδιασμό τον τρόπο διασύνδεσης όπως συμφέρει την Εταιρεία, που δεν εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον.

Αναφορικά με τα όρια του Συστήματος, όπως αυτά υφίστανται κατά τη χορήγηση των Βεβαιώσεων Παραγωγού Ειδικού Έργου, τονίζεται ότι πρώτα θα πρέπει να υπάρχουν τα όρια του Συστήματος προκειμένου να χορηγηθεί βεβαίωση Παραγωγού Ειδικού Έργου, και μετά να εκπονηθεί η τεχνική μελέτη.

3. ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΣΧΟΟΑΠ ΔΗΜΟΥ ΙΚΑΡΙΑΣ

Α. Τονίζεται καταρχάς ότι τα χερσαία αιολικά πάρκα (onshore windfarms) εγκαθίστανται κυρίως σε κορυφογραμμές, στις οποίες εμφανίζονται υψηλές ταχύτητες ανέμου. Στο Αριθμ. 15369/451/Φ.ΣΧΟΟΑΠ προβλέπεται ότι:

«Ζ. ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ - ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

5. Η δημιουργία εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης των ήπιων και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και η κατασκευή έργων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας υψηλής τάσης με εναέρια καλώδια, διέπονται από τις διατάξεις της αντίστοιχης νομοθεσίας. Στους παραδοσιακούς και

αξιόλογους, τουριστικούς οικισμούς επιβάλλεται η χρήση υπόγειων καλωδίων μεταφοράς της ηλεκτρικής ενέργειας.

Για τις εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ ισχύουν επιπλέον τα εξής:

α. Εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια. Οι εγκαταστάσεις σε καμμία περίπτωση δεν πρέπει να τοποθετούνται στην κορυφογραμμή του Αθέρα και το υψηλότερο σημείο των πτερυγίων θα βρίσκεται χαμηλότερα από την κορυφογραμμή.»

Δεδομένου ότι η οροσειρά Αθέρα διασχίζει όλη σχεδόν τη νήσο Ικαρία, με το μέγιστο υψόμετρο να καταγράφεται στα 1.041 μέτρα, και ο αιολικός σταθμός θα εγκατασταθεί στη θέση «Βίγλα- Καψάλη- Ποδήλια- Υψώνας- Κασμιάνος- Προβατοκεφάλας- Ρούκουνας- Σαραντάδων- Ερίφη- Κουταλόπετρα- Βάρκα- Παπουλογάρι- Σελλάδια- Μεγάλοφος- Σαμάκι- Κλιράτια- Στάσουσα- Παπουτσοκρύφτης- Αναβάθρες- Ράντι- Σταυρί- Πούντα- Πρ. Ηλίας- Κακό Καταβασίδι- Αιθέρας όρος», **η προσβαλλόμενη πράξη προδήλως αντίκειται στο εγκεκριμένο ΣΧΟΟΑΠ και είναι συνεπώς ακυρωτέα.**

Στο άρθρο 21 του Ειδικού Πλαισίου για τις ΑΠΕ, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 9 παρ. 4 του ν. 3851/2010, ορίζεται ότι:

«1. Σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 2 του Ν. 2742/1999, τα Περιφερειακά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης πρέπει να εναρμονίζονται με τις κατευθύνσεις των Ειδικών Πλαισίων, ενώ παράλληλα οφείλουν να εξειδικεύουν και να συμπληρώνουν τις επιλογές και ρυθμίσεις τους. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν. 2742/1999, αντίστοιχη υποχρέωση εναρμόνισης καθιερώνεται και για τα υποκείμενα πολεοδομικά σχέδια και χρήσεων γης, όπως είναι ιδίως τα Ρυθμιστικά Σχέδια, τα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια και τα Σχέδια Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτών Πόλεων και οι Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου. 2. Κατά την ανωτέρω διαδικασία εναρμόνισης, πρέπει να λαμβάνονται ειδικότερα υπόψη τα ακόλουθα: α. Τα ΓΠΣ και τα ΣΧΟΟΑΠ δεν μπορούν να εισάγουν περιοριστικές ρυθμίσεις για την ανάπτυξη έργων ΑΠΕ, πέραν όσων ήδη προβλέπονται με τις διατάξεις του παρόντος Ειδικού Πλαισίου. β. ... 3. ...». Περαιτέρω, στο άρθρο 9 παρ. 2 του Ν. 3851/2010 (Α' 85) ορίζεται ότι:

«Για την εγκατάσταση σταθμών ΑΠΕ λαμβάνονται υπόψη μόνο εγκεκριμένα χωροταξικά, πολεοδομικά, ρυθμιστικά ή άλλα σχέδια χρήσεων γης και εγκεκριμένες μελέτες που εναρμονίζονται προς το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΦΕΚ 2464 Β') και τεκμηριώνουν επαρκώς ότι έχουν λάβει μέριμνα και έχουν διασφαλίσει τη μέγιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού ΑΠΕ. Αν δεν υπάρχουν τέτοια σχέδια, η έγκριση εγκατάστασης σταθμών ΑΠΕ γίνεται με εφαρμογή των κατευθύνσεων του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΦΕΚ Β' 2464)».

Εξάλλου, στο άρθρο 9 του Ν. 2742/1999 (Α' 207) προστέθηκε, με την παρ. 3 του άρθρου 9 του Ν. 3851/2010, παράγραφος 3, η οποία ορίζει τα εξής:

«Στις περιπτώσεις ήδη θεσμοθετημένων Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης, ρυθμιστικών σχεδίων, γενικών πολεοδομικών σχεδίων, ζωνών οικιστικού ελέγχου ή άλλων σχεδίων χρήσεως γης, το περιεχόμενο των οποίων δεν καλύπτει επαρκώς τις κατευθύνσεις του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και μέχρι την

εναρμόνισή τους προς τις κατευθύνσεις αυτές, η χωροθέτηση των έργων ΑΠΕ γίνεται με άμεση και αποκλειστική εφαρμογή των κατευθύνσεων του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΦΕΚ 2464 Β΄)».

Όπως έχει κριθεί από το Συμβούλιο της Επικρατείας, από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει ότι σε περίπτωση που προϋφιστάμενα του Ειδικού Πλαισίου για τις ΑΠΕ περιφερειακά χωροταξικά και πολεοδομικά σχέδια έρχονται σε αντίθεση προς το περιεχόμενο του Ειδικού Πλαισίου, υπερισχύουν οι κατευθύνσεις και ρυθμίσεις, οι οποίες εισάγονται με το τελευταίο, προς τις οποίες πρέπει να εναρμονιστούν τα εν λόγω σχέδια, τροποποιούμενα αναλόγως, λαμβάνοντας υπόψη και το γεγονός ότι το Ειδικό Πλαίσιο είναι μεταγενέστερο και αφορά ειδικώς τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Σε κάθε περίπτωση, παρέχεται η δυνατότητα χωροθέτησης έργων ΑΠΕ με άμεση εφαρμογή του ως άνω Ειδικού Πλαισίου και πριν την εναρμόνιση προς αυτό προϋφιστάμενων χωροταξικών και πολεοδομικών σχεδίων (πρβλ. ΣτΕ 1421/2013 επταμ., ΣτΕ 47/2018, 273/2019, 225/2020).

Τα περιφερειακά χωροταξικά σχέδια, με τα οποία επιδιώκεται, κατ' εκτίμηση των φυσικών, οικονομικών και κοινωνικών ιδιαιτεροτήτων της οικείας περιφέρειας, η προώθηση της αειφόρου, ισόρροπης και διαρκούς ανάπτυξης της, πρέπει να εναρμονίζονται τόσο προς τις κατευθύνσεις του γενικού, όσο και προς εκείνες των ειδικών χωροταξικών πλαισίων, τις επιμέρους ρυθμίσεις των οποίων εξειδικεύουν και συμπληρώνουν.

Τέλος, κατά το σύστημα του νόμου, τα υποδεέστερα μέσα χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού, όπως είναι, ιδίως, τα ρυθμιστικά σχέδια, τα γενικά πολεοδομικά σχέδια και τα λοιπά παντός είδους σχέδια χρήσεων γης, πρέπει να εναρμονίζονται προς τα περιφερειακά χωροταξικά πλαίσια, εφόσον αυτά είναι σύμφωνα με τα, τυχόν, υφιστάμενα ειδικά σχέδια (βλ. ΣτΕ 1421/2013 επταμ.), μόνον δε κατ' εξαίρεση και εφόσον δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία έγκρισης του χωροταξικού σχεδίου της οικείας περιφέρειας, τα σχέδια αυτά πρέπει να εναρμονίζονται απευθείας προς τις γενικές κατευθύνσεις και τις ειδικότερες επιλογές του γενικού και των ειδικών χωροταξικών πλαισίων.

Εντός του πλαισίου αυτού, τα υποκείμενα τοπικά σχέδια χωρικού σχεδιασμού (Γ.Π.Σ., Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π., Π.Ο.Α.Π.Δ. κ.ά.), με τα οποία καθορίζονται οι επιτρεπόμενες ανά περιοχή χρήσεις γης και οι λοιποί όροι για την υποδοχή συγκεκριμένων δραστηριοτήτων, εκπονούνται σε συμφωνία προς τις κατευθύνσεις του οικείου περιφερειακού πλαισίου, κατά τρόπον ώστε να διασφαλίζεται, μέσω της βαθμιαίας εξειδίκευσης στα διαδοχικά στάδια του σχεδιασμού των προβλεπόμενων σε αυτό κριτηρίων, η τήρηση των γενικών επιλογών του περιφερειακού σχεδιασμού, και, κατ' επέκταση, να επιτυγχάνεται η συνεκτική και σύμφωνη με την αρχή της αειφορίας διαχείριση του χώρου (ΣτΕ 700/2016).

Εν προκειμένω, το ΣΧΟΟΑΠ τ. Δήμων Αγ. Κηρύκου, Ευδήλου και Ραχών της νήσου Ικαρίας Δήμου Ικαρίας, Ν. Σάμου αφενός δεν αντιτίθεται στο Ειδικό Πλαίσιο για τις ΑΠΕ, αλλά καταρτίστηκε λαμβάνοντάς το υπόψη (αρ. 26 των έχοντας υπόψη της απόφασης), αφετέρου είναι σε κάθε περίπτωση μεταγενέστερο (2013) και ειδικότερο αυτού, προσαρμοζόμενο στις ιδιαιτερότητες και στις συνθήκες της νήσου Ικαρίας. Δεδομένου ότι στο ΣΧΟΟΑΠ περιλαμβάνεται ευθεία και απόλυτη απαγόρευση τοποθέτησης των εγκαταστάσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική ενέργεια στην κορυφογραμμή του Αθέρα, ορίζοντας παράλληλα ότι το υψηλότερο

σημείο των πτερυγίων πρέπει να βρίσκεται χαμηλότερα από την κορυφογραμμή, η προσβαλλόμενη απόφαση της ΡΑΕ είναι παράνομη και ως εκ τούτου ακυρωτέα.

Β. Υπογραμμίζεται, επίσης, ότι επίκειται αναθεώρηση του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ΑΠΕ. Κατά την έγκρισή του θα τεθούν αυστηρότεροι όροι χωροθέτησης, καθώς θα ληφθούν υπόψη οι αιτιάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά της Ελλάδος καθώς και οι πρόσφατες κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σύμφωνα με τις οποίες προέχει η προστασία της βιοποικιλότητας. Ανακύπτει ιδιαίτερα η ανάγκη το ΕΠΧΣΑΑ να ρυθμίζει τους γενικούς κανόνες χωροθέτησης των ΑΠΕ σε εναρμόνιση με το Γενικό Χωροταξικό Πλαίσιο, το Νόμο 4685/2020, τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και προς την κατεύθυνση του σεβασμού της αρχής της αειφόρου ανάπτυξης. Προκύπτει, συνεπώς, εύλογος προβληματισμός για την επίτευξη της έκδοσης της επίμαχης Βεβαίωσης Παραγωγού Ειδικού Έργου, πριν από την αναθεώρηση του ανωτέρω Ειδικού Πλαισίου που μάλιστα γίνεται για τυπικούς λόγους αλλαγής των στοιχείων της αιτούσης, τα οποία θα μπορούσαν απλά να καταχωρηθούν στο σχετικό ηλεκτρονικό μητρώο.

Στο συνέδριο Renewable & Storage Forum του energypress (13 & 14 Οκτωβρίου 2021), ο πρώην αρμόδιος υφυπουργός Περιβάλλοντος Δημήτρης Οικονόμου, δήλωσε ότι θα υπάρξει επανεξέταση των κανόνων που ισχύουν για εγκατάσταση ανεμογεννητριών στις περιπτώσεις των ψηλών βουνών και των μικρών νησιών. Στο υφιστάμενο Χωροταξικό Πλαίσιο δεν έχουν αντιμετωπιστεί ως ειδικές περιπτώσεις. Στο αναθεωρημένο θα αντιμετωπίζονται ως περιοχές με ιδιαιτερότητες και άρα θα τυγχάνουν ιδιαίτερης μεταχείρισης, προς την κατεύθυνση να απαγορευθεί η εγκατάσταση αιολικών πάρκων.

Πρέπει να σημειωθεί ότι στο θέμα είχε αναφερθεί κατά τη διάρκεια των πρόσφατων καταστροφικών πυρκαγιών (καλοκαίρι 2021) ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης, προαναγγέλλοντας ότι θα σταματήσει η εγκατάσταση ανεμογεννητριών «σε μερικά μικρά νησιά και σε όλα τα ψηλά βουνά» (<https://energypress.gr/news/neo-horotaxiko-gia-ape-telos-oi-anemogennitries-se-psila-voyna-kai-mikra-nisia-thespizetai>).

Η νήσος Ικαρία είναι παραδειγματική περίπτωση μικρού νησιού με ψηλή οροσειρά (Αθήρας) και κατά συνέπεια, υπό το νέο ΕΠΧΣΑΑ, η εγκατάσταση αιολικού πάρκου σε αυτή θα απαγορεύεται απολύτως, με αποτέλεσμα η επίμαχη Βεβαίωση να καθίσταται ανακλητέα. Η ΡΑΕ, με βάση την αρχή της χρηστής διοίκησης, όφειλε να αναμείνει, πριν από την έκδοση της Βεβαίωσης, προκειμένου αυτή να εναρμονίζεται με το νέο, αναθεωρημένο ΕΠΧΣΑΑ και να μην ανακλύψει η ανάγκη ανάκλησής της.

4. ΑΝΤΙΘΕΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΣΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟ ΚΑΝΟΝΑ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ ΝΗΣΙΩΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Το Σ.τ.Ε. έχει κρίνει κατά την επεξεργασία Προεδρικών Διαταγμάτων ότι «ο θεμελιώδης κανόνας της βιώσιμης ανάπτυξεως ισχύει, κατά μείζονα λόγο, για τα νησιά, των οποίων η ανάπτυξη, οικιστική, τουριστική και γενικώς οικονομική, πρέπει να συνδέεται με τη διατήρηση του χαρακτήρα τους και του νησιωτικού ανθρωπογενούς και φυσικού περιβάλλοντος και τοπίου και να μην παραβιάζει τη φέρουσα ικανότητά τους, ως παραδοσιακών ανθρωπογενών συστημάτων και ευαίσθητων οικοσυστημάτων» (βλ. Π.Ε.

99/2004, 94/2004. Πρβλ. Π.Ε. 247/2003, 636/2002, 633/2002 κ.ά.). Η ανάδειξη των ιδιαιτεροτήτων των νησιών ως παράγοντα που επιβάλλει αυστηρότερο έλεγχο της συνταγματικότητας με βάση την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης εμφανίζεται, για πρώτη ουσιαστικά φορά, στη νομολογία του Δικαστηρίου το 1996, όταν το Ε΄ Τμήμα του έκρινε ότι:

«κατά τα δεδομένα και τις υποδείξεις της οικείας επιστήμης, ιδιαίτερη προστασία χρειάζονται ιδίως τα ευαίσθητα οικοσυστήματα, στα οποία συγκαταλέγονται και τα μικρά νησιά..., δεδομένου ότι τα νησιά είναι δεκτικά μόνον ήπιας αναπτύξεως, πρέπει α) να διασφαλίζουν απολύτως και να μην εκθέτουν σε κίνδυνο τη διατήρηση αμείωτου του πολιτιστικού και φυσικού κεφαλαίου και των οικοσυστημάτων του νησιού, και β) να προβλέπουν και να διατάσσουν στο χώρο του νησιού μόνο εκείνες τις μορφές αναπτύξεως που είναι συμβατές προς τον δεσπόζοντα τούτο σκοπό» (Σ.τ.Ε. 5933/1996).

Από την ανωτέρω αυστηρή διατύπωση προκύπτει σαφώς η απόλυτη εν πολλοίς προτεραιότητα που αποδίδεται στην προστασία του περιβάλλοντος σε σχέση με τις δύο άλλες συνιστώσες της βιώσιμης ανάπτυξης. Τα νησιά πρέπει, ως «ευπαθή οικοσυστήματα», «να τελούν υπό ιδιαίτερον καθεστώς ηπίας διαχείρισεως και αναπτύξεως, ήτις και μόνον τυγχάνει βιώσιμος» (Σ.τ.Ε. 5168/1997). Αναδεικνύεται έτσι μία νέα αρχή, απότοκη της αρχής της βιώσιμης ανάπτυξης των νησιωτικών περιοχών, η αρχή της ήπιας διαχείρισης και ανάπτυξής τους.

Οι ανωτέρω βασικές αρχές προσδιορίζουν τις νομολογιακές επιλογές στους επιμέρους τομείς της σχετικής κρατικής πολιτικής. Χαρακτηριστική είναι εν προκειμένω η νομολογία για το ενεργειακό σύστημα των νησιών. Σύμφωνα έτσι με τη Σ.τ.Ε. 2805/1997 *«από το συνδυασμό των άρθρων 24 και 106 του Συντάγματος προς τα άρθρα 2 και 130 Ρ της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (Maastricht), η οποία κυρώθηκε με το ν. 2077/1992, προκύπτει ο θεμελιώδης κανόνας της βιώσιμης αναπτύξεως, κατά τον οποίο, ειδικότερα, στα ευπαθή οικοσυστήματα, στα οποία περιλαμβάνονται οι μικρές νήσοι, μόνον ήπια τεχνικά έργα και παρεμβάσεις μπορούν να χαρακτηρισθούν ως βιώσιμα και επιτρεπτά, αυτό δε ισχύει και για τα ενεργειακά έργα. Έτσι, οι μικρές νήσοι ανέχονται μόνον ήπιο ενεργειακό σύστημα, το οποίο πρέπει να είναι πάντοτε τοπικό, χαμηλής ή μεσαίας τάσεως, ή να συνίσταται στην εφαρμογή μεθόδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές του φυσικού περιβάλλοντος, όπως είναι η ηλιακή, αιολική κ.λπ. ενέργεια, τα φωτοβολταϊκά συστήματα κ.λπ. Υπό την έννοια δε αυτή και σύμφωνα με τον ειδικότερο κανόνα, κατά τον οποίο η ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας πρέπει να έχει ως όριο τη φέρουσα ικανότητα των μικρών νήσων, ήπιο και βιώσιμο ηλεκτρικό δίκτυο μικρής νήσου δεν μπορεί ποτέ να είναι μείζον δίκτυο υψηλής τάσεως, διότι ένα τέτοιο δίκτυο αντιστρατεύεται και βλάπτει τη βιωσιμότητα της νήσου ως ιδιαίτερου και αυτοτελούς οικοσυστήματος, ... αναγόμενου στην ενθαρρυνόμενη με τον τρόπο αυτό υπέρμετρη τουριστική και οικιστική ανάπτυξη των μικρών νήσων. Εξάλλου, η ένταξη των μικρών νήσων τις οποίες αφορά το ένδικο έργο σε μείζον ηλεκτρικό δίκτυο υψηλής τάσεως αποτελεί, για τους ίδιους λόγους, άμεση απειλή για τα ιδιαίτερα πολιτιστικά χαρακτηριστικά τους, ενώ η απαιτούμενη για την εγκατάσταση του δικτύου κατασκευή πλώνων προσβάλλει το υψηλής αισθητικής αξίας κυκλαδικό τοπίο, εξ ίσου προς τα ιδιαίτερα πολιτιστικά στοιχεία των Κυκλάδων προστατευτέο δυνάμει του άρθρου 24 του Συντάγματος».* (βλ. και Σ.τ.Ε. Ολομ. 2939/2000, ΤοΣ 2001, σ. 605, με Σημείωμα Απ. Παπακωνσταντίνου, και 2940/2000, ΕΔΔΔΔ 2001, σ. 320, με Παρατηρήσεις Απ. Παπακωνσταντίνου).

Η απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας να δώσει το πρώτο πράσινο φως για την εγκατάσταση 110 ανεμογεννητριών σε έκταση 28 τετραγωνικών χιλιομέτρων στον Αθήρα, ισχύος 3 MW η κάθε μία, προδήλως αντίκειται στο άρθρο 24 του Συντάγματος, όπως έχει συγκεκριμενοποιηθεί νομολογιακά αναφορικά με τις μικρές νήσους.

Εν προκειμένω, υπενθυμίζεται ότι το ύψος των ανεμογεννητριών ανέρχεται μέχρι 150 μέτρα και το άνοιγμα των φτερών μέχρι 90 μέτρα, ενώ θα εγκατασταθούν σε 24 σημεία του όρους Αιθέρα. Κάθε ανεμογεννήτρια των 3 MW ζυγίζει μέχρι 380 τόνους, χωρίς τα θεμέλια της. Απαιτείται ισχυρότατη θεμελίωση και εκσκαφή μεγέθους τουλάχιστον 16 μ. x 16 μ. και βάθους τουλάχιστον 3 μέτρων και εκχέρσωση του γύρω χώρου κατά τουλάχιστον 2 στρέμματα. Κάθε ανεμογεννήτρια απαιτεί, επίσης, κατά μέσο όρο περίπου 14 χιλιόμετρα καλώδια για τη σύνδεσή της με τον υποσταθμό, δηλαδή εναέρια καλώδια με κολώνες ή υπόγεια που θα απαιτούν εκσκαφές πολλών χιλιομέτρων.

Στα ευπαθή οικοσυστήματα, στα οποία περιλαμβάνονται οι μικρές νήσοι, μόνον ήπια τεχνικά έργα και παρεμβάσεις μπορούν να χαρακτηρισθούν ως βιώσιμα και επιτρεπτά, αυτό δε ισχύει και για τα ενεργειακά έργα. Υπό την έννοια δε αυτή και σύμφωνα με τον ειδικότερο κανόνα, κατά τον οποίο η ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας πρέπει να έχει ως όριο τη φέρουσα ικανότητα των μικρών νήσων, ήπιο και βιώσιμο ηλεκτρικό δίκτυο μικρής νήσου δεν μπορεί ποτέ να είναι μείζον δίκτυο υψηλής τάσεως, διότι ένα τέτοιο δίκτυο αντιστρατεύεται και βλάπτει τη βιωσιμότητα της νήσου ως ιδιαίτερου και αυτοτελούς οικοσυστήματος, αναγόμενους στην ενθαρρυνόμενη με τον τρόπο αυτό υπέρμετρη τουριστική και οικιστική ανάπτυξη των μικρών νήσων.

Εξάλλου, η ένταξη των μικρών νήσων τις οποίες αφορά το ένδικο έργο σε μείζον ηλεκτρικό δίκτυο υψηλής τάσεως αποτελεί, για τους ίδιους λόγους, άμεση απειλή για τα ιδιαίτερα πολιτιστικά χαρακτηριστικά τους, ενώ η απαιτούμενη για την εγκατάσταση του δικτύου κατασκευή πυλώνων προσβάλλει το υψηλής αισθητικής αξίας ικαριώτικο τοπίο, εξ ίσου προς τα ιδιαίτερα πολιτιστικά στοιχεία των νησιών του Βορείου Αιγαίου προστατευτέο δυνάμει του άρθρου 24 του Συντάγματος.

Η προσβαλλόμενη απόφαση αντιτίθεται στη συνταγματική αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης των νησιωτικών περιοχών διότι, με το πρόσχημα της παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ, προωθείται η σύνδεση του ενεργειακού συστήματος της νήσου Ικαρίας, η οποία αποτελεί ευπαθές οικοσύστημα, με το ηπειρωτικό ενεργειακό σύστημα υψηλής τάσης και αδειοδοτείται αιολική εγκατάσταση υπέρμετρης συγκέντρωσης ανεμογεννητριών και δυσανάλογης ισχύος προς τις τοπικές ενεργειακές ανάγκες, με αποτέλεσμα να μην διασφαλίζεται η ήπια ανάπτυξη της νήσου.

5. ΑΝΥΠΑΡΞΙΑ ΕΠΑΡΚΟΥΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥ ΧΩΡΟΥ (ΚΟΡΕΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΙΑΝΟΜΗΣ)

Επισημαίνεται αρχικά ότι σύμφωνα με μελέτη εκπονηθείσα στο Πανεπιστήμιο Πατρών: «...στο σύστημα της Ικαρίας ένα τυπικό φορτίο που εμφανίζεται συχνά είναι 3 MW. Η ασφαλής κάλυψή του γίνεται με τις μονάδες αρ.8 και αρ.1, που δίνουν μέγιστη ισχύ 3,55 MW μαζί. Η ελάχιστη τιμή στην οποία μπορούν να λειτουργήσουν είναι 1,65 MW. Το υπόλοιπο που περισσεύει: $3 - 1,65 = 1,45$ MW θα μπορούσε να καλυφθεί από αιολική ενέργεια, εφόσον πνέουν υψηλοί άνεμοι. Επομένως εκτός της υπάρχουσας Α/Γ των 0,6 MW, θα ήταν ίσως χρήσιμα άλλα 0,845 MW αιολικής παραγωγής, δηλαδή στην πράξη μία ακόμα Α/Γ των 0,85 MW.» (Κατσάφαρου Ιωάννη, «Μελέτη του Ενεργειακού Συστήματος της Ικαρίας»,

Διπλωματική Εργασία, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Τεχνολογίας Υπολογιστών 2011).

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του ανωτέρω Κανονισμού της ΡΑΕ (ΦΕΚ Β' 5291/01.12.2020) :

«(στ) «Περιοχές με κορεσμένο δίκτυο»: Οι περιοχές για τις οποίες διαπιστώνεται με απόφαση της ΡΑΕ, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του αρμόδιου Διαχειριστή, αδυναμία απορρόφησης ισχύος ή περιορισμένη δυνατότητα απορρόφησης ισχύος, για συγκεκριμένη τεχνολογία σταθμού ΑΠΕ ή κατηγορία παραγωγού.»

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του ανωτέρω Κανονισμού:

«1. Η αίτηση υποβάλλεται παραδεκτός και καταχωρείται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο, εφόσον είναι πλήρης σύμφωνα με το άρθρο 7 του παρόντος Κανονισμού και υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

...(ε) Εφόσον πρόκειται για σταθμό που εγκαθίστανται σε περιοχή που έχει χαρακτηριστεί ως κορεσμένο δίκτυο, θα πρέπει να αναφέρεται το προτεινόμενο σημείο σύνδεσης, καθώς και ο τρόπος διασύνδεσης του σταθμού στο Σύστημα, εφόσον η σύνδεσή τους προβλέπεται να γίνει εκτός του κορεσμένου δικτύου, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στο άρθρο 16, εκτός αν υφίσταται διαθέσιμο περιθώριο σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ίδιο άρθρο.»

Σύμφωνα με το άρθρο 12 του ανωτέρω Κανονισμού:

«1. Η Βεβαίωση Ειδικών Έργων χορηγείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 11 του παρόντος Κανονισμού και εφόσον τεκμηριώνονται επιπλέον τα κάτωθι, εκ των υποβληθέντων στοιχείων:

... ε) Η μη ύπαρξη θεμάτων σχετικά με την ασφάλεια των εν γένει εγκαταστάσεων, δικτύων και του σχετικού εξοπλισμού του ΕΣΜΗΕ και ΕΔΔΗΕ και των δικτύων των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, εφόσον το προτεινόμενο έργο είναι Υβριδικός Σταθμός ή σταθμός ΑΠΕ-ΣΗΘΥΑ, που πρόκειται να συνδεθεί σε κορεσμένο νησιωτικό δίκτυο ή να εγκατασταθεί σε κορεσμένο νησιωτικό δίκτυο και προτείνεται να συνδεθεί με το Σύστημα ή το Δίκτυο σε περιοχή με μη κορεσμένο δίκτυο.»

Στο νησί της Ικαρίας πέραν δυο μεμονωμένων εγκατεστημένων στροβίλων εκμετάλλευσης αιολικού δυναμικού, διάσπαρτων στην ανατολική περιοχή μελέτης του νησιού, υπάρχει ένα έργο ΥΣΕΑΠΕ το οποίο εγκαινιάστηκε το 2019 και αποτελεί ένα από τα πιο σύγχρονα έργα εκμετάλλευσης ΑΠΕ στην Ελλάδα. Το έργο αυτό που χωροθετείται στην δυτική πλευρά του νησιού εκμεταλλευόμενο το πλούσιο αιολικό δυναμικό σε συνδυασμό με την υδραυλική ενέργεια, καταφέρνει να παράγει 9,8GWh/έτος βάσει των εκτιμώμενων δεδομένων, καλύπτοντας μεγάλο μέρος των ετήσιων ενεργειακών αναγκών του νησιού, κυρίως κατά τους χειμερινούς μήνες. Το έργο αυτό αποτελείται από 6 τμήματα – το αιολικό πάρκο (Α/Π), το μικρόυδροηλεκτρικό σταθμό (ΜΥΗΣ) Προεσπέρας και Κάτω Προεσπέρας, δύο δεξαμενές νερού και ένα αντλιοστάσιο στο Κάτω Προεσπέρας μαζί με τα κέντρα ελέγχου ενέργειας και κατανομής φορτίου του Ναέρα και της Ικαρίας. Σύμφωνα με τις εμβαδομετρήσεις της περιοχής του υβριδικού αυτού πάρκου η περιοχή που καταλαμβάνεται από αυτό για όλες τις εγκαταστάσεις του συστήματος φτάνει την έκταση περίπου των 0,34τ.χλμ.

Το νησί χωρίζεται σε τρεις δημοτικές ενότητες, τον Άγιο Κήρυκο, που είναι και πρωτεύουσα του νησιού, με 5.012 κατοίκους, τον Εύδηλο με 3.041 κατοίκους και τις Ράχες

με 2.332 κατοίκους. Ο αριθμός των ανεμογεννητριών που προβλέπονται στην επίμαχη Βεβαίωση είναι 23 για τη Δημοτική Ενότητα Αγ Κηρύκου, 38 για τη Δημοτική Ενότητα Ευδήλου και 49 για τη Δημοτική Ενότητα Ραχών, σε πλήρη αντίθεση με τη διοικητική δομή και την πληθυσμιακή πραγματικότητα του νησιού. Πρόδηλα, στη Δημοτική Ενότητα Αγ Κηρύκου οι ανεμογεννήτριες είναι πολύ λιγότερες, όπως προκύπτει από τα θεσμοθετημένα διοικητικά όρια, τα οποία η εταιρεία εξέτασε το 2011 μακροσκοπικά και από ηλεκτρονικές εφαρμογές και τα οποία η ΡΑΕ δέχτηκε χωρίς να τα επαληθεύσει το 2011, αλλά και με την προσβαλλομένη, γεγονός που συνεπάγεται αυξημένο αριθμό ανεμογεννητριών στη Δημοτική Ενότητα Ευδήλου σε 152,2 αντί για 96,84, οπότε ξεπερνιέται το ποσοστό κορεσμού που αναφέρει η ΡΑΕ στον αναρτημένο πίνακά της, με αποτέλεσμα να μην πληρούνται οι προϋποθέσεις της συμβατότητας του έργου με την κείμενη νομοθεσία και της αναλογικότητας σε σχέση με το μέγεθος και το είδος του έργου.

ΠΕΡΙΦΕ- ΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗ- ΤΑ	ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΤΙΚ Η ΕΝΟΤΗΤΑ	ΕΚΤΑΣΗ (ΣΤΡΕΜΜΑ- ΤΑ)	ΜΕΓΙΣΤΗ	ΜΕΓΙΣΤΟ Σ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΑΡΙΘ- ΜΟΣ	%
				ΕΠΙΤΡΕ- ΠΟΜΕΝΗ ΚΑΛΥΨΗ (ΤΥΠ. ΑΓ/1000 ΣΤΡ.)	ΕΠΙΤΡΕ- ΠΟΜΕΝΟ Σ ΑΡ.	ΙΣΟΔΥ- ΝΑΜΩΝ	ΙΣΟΔ ΥΝΑΜ ΩΝ	ΚΑΛΥ- ΨΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡ ΕΠΟΜ ΕΝΗΣ
					ΤΥΠΙΚΩΝ Α/Γ	ΤΥΠΙΚΩΝ Α/Γ ΜΕ ΑΔ.	ΤΥΠΙ- ΚΩΝ Α/Γ ΜΕ ΕΠΟ- ΣΕ ΠΑΠ ΠΕΡΙ- ΟΧΗ	ΦΕΡΟ- ΥΣΙΑΣ ΙΚΑΝ- ΟΤΗΤ ΑΣ
ΙΚΑΡΙΑΣ	ΙΚΑΡΙΑΣ	ΑΓΙΟΥ ΚΗΡΥΚΟΥ	75.388,11	0,53	39,96	3,05 αντί 26,05	0	7,63 αντί για 65,19
		ΕΥΔΗΛΟΥ	78.388,86	0,53	41,55	63,24 αντί για 40,24	0	152,2 αντί για 96,84
		ΡΑΧΩΝ	100.911,97	0,53	53,48	51,88	0	97,01
	ΦΟΥΡΝΩΝ ΚΟΡΣΕΩΝ	ΦΟΥΡΝΩΝ ΚΟΡΣΕΩΝ	45.820,34	0,53	24,28	0,52	0	2,13

6. ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΤΟΥ ΕΠΧΣ/ΑΠΕ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΝΩΣΙΑΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ NATURA 2000 ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΓΡΙΩΝ ΠΤΗΝΩΝ.

Α. Η χλωρίδα της Ικαρίας αποτελείται από 92 οικογένειες, 401 γένη και 829 είδη. Ένας μεγάλος αριθμός ειδών που απαντώνται στην Ικαρία, ανήκουν σε τρεις οικογένειες: Leguminosae, Compositae και Gramineae, ενώ υπάρχουν και αρκετά είδη από τις οικογένειες Caryophyllaceae, Cruciferae, Labiatae και Umbelliferae. Στο νότιο τμήμα του νησιού, απαντώνται σπάνια ενδημικά είδη και υποείδη, όπως η παιώνια της Ικαρίας (*Paeonia mascula cariensis*) και το *Iberis runemarkii*. Η ύπαρξη πλήθους ενδημικών ειδών οφείλεται κυρίως στην γεωγραφική θέση του νησιού (κοντά στις ακτές της Μικράς Ασίας). Η ενδημική χλωρίδα αποτελείται από 42 είδη, εκ των οποίων 15 είδη είναι αποκλειστικά ενδημικά της Ικαρίας, 14 είδη είναι ενδημικά των νησιών του Αιγαίου και τα 13 είδη είναι ενδημικά της Ελλάδος. Τα ενδημικά είδη *Linum gyaricum*, *Verbascum ikaricum*, *Nigella icarica*, *Polygonum icaricum*, *Symphytum icaricum*, *Rorippa icarica*, προστατεύονται από

το Π.Δ. 67/1981 και περιέχονται στον Ευρωπαϊκό Κόκκινο Κατάλογο των Παγκοσμίως Απειλούμενων Φυτών και Ζώων, στον Κατάλογο των απειλούμενων ειδών της IUCN (1993), στην κατηγορία των απειλούμενων φυτών, και χαρακτηρίζονται ως σπάνια είδη. Άλλα σημαντικά είδη είναι η *Campanula hagielia* (ανήκει στον Ευρ. Κόκκινο Κατάλογο Παγκοσμίως Απειλούμενων Φ&Ζ), η *Pteris dentata* (κινδυνεύον είδος στην Ελλάδα και την Ευρώπη), η *Corydalis integra*, η *Muscari macrocarpum* και η *Galanthus ikariea* (προστατεύεται από τη Σύμβαση CITES - Παράρτημα ΒΙΙ), η *Digitalis cariensis* (απαντάται μόνο στην Ικαρία), η *Dianthus elegans*, το *Symphytum anaticum* κ.ά. (Αρχιπέλαγος, Ι.Θ.Π.). Τα αμιγή δάση *Pinus brutia* και οι μικτές διαπλάσεις με *Cupressus sempervirens*, βρίσκονται σε άριστα επίπεδα διατήρησης στην Ικαρία, ενώ απαντάται και ένα είδος Κράταιγου (*Crataegus Monogyna*), το οποίο φυτρώνει στα υψίπεδα της Ικαρίας και ο καρπός του έχει ευεργετικές ιδιότητες για τον ανθρώπινο οργανισμό.

Στην Ικαρία, λόγω ποικιλομορφίας στη γεωμορφολογική δομή της, απαντάται μεγάλη ποικιλία πληθυσμών και ειδών στην πανίδα της σε μικροπεριβάλλοντα μικρών πληθυσμών. Αξιοσημείωτα είναι ο Σκατζόχειρος, που συναντάται στον κάμπο Φαναρίου, ενδημική ερπετοπανίδα από τη Μικρά Ασία, όπως η Τούρκικη σαύρα (*Lacerta oertzeni*) που αποτελεί ενδημικό είδος της Ικαρίας, το Σαμιαμίδι (*Hemidactylus turcicus*), ο Αβλέφαρος (*Ablepharus kitaibelii*), ο Οφίσωψ (*Ophisops elegans*), το κροκοδειλάκι (*Laudakia stellio*), η *Lacertidae Lacertinae*, ο Σκούτζικας (*laudakia stellio*), ενώ η γνωστή «Σαύρα της Ικαρίας» (*Lacerta oerizeni*) απαντάται μόνο στην Ικαρία. Από τα πιο συνηθισμένα φίδια του νησιού είναι ο έφιος Έφιος (*Coluber caspius*) και ο σαπίτης Σαπίτης (*Malpolon insignitus*), και η προστατευόμενη Οχιά (*Vipera xanthina*).

Η Ικαρία παρουσιάζει ακόμα και πλούσια ορνιθοπανίδα (GR143), με σπάνια είδη όπως ο αιγαιόγλαρος, ο θαλασσοκόρακας. Η περιοχή είναι σημαντική για αναπαραγόμενα αρπακτικά και μεταναστευτικά πουλιά, όπως η Αετογερακίνα (*Buteo rufinus*), ο Σπιζαετός (*Hieraaetus fasciatus*), ο Μαυροπετρίτης (*Falco eleonora*) και το Σμυρνοτσιόχλονο (*Emberiza cineracea*). Στην Ικαρία απαντώνται και είδη παγκοσμίου ενδιαφέροντος, όπως τα *Haliaeetus albicilla* (Θαλασσαιετός) και *Falconaumannii* (Κιρκινέζι, 3-5 αναπαραγόμενα ζευγάρια). Υπάρχουν ακόμα και τρία προστατευόμενα είδη νυχτερίδας: ο ρινόλοφος, η μικρομυωτίδα και η πυρρομυωτίδα.

Στη θαλάσσια περιοχή γύρω από την Ικαρία, κυρίως στο βόρειο τμήμα του νησιού, βρίσκουν καταφύγιο απειλούμενα είδη όπως η μεσογειακή φώκια (*Monachus monachus*), το ρινοδέλφιο (*Tursiops truncatus*) και το ζωνοδέλφιο (*Stenella coeruleoalba*).

Β. Όπως προκύπτει από το προοίμιο του ΕΠΧΣ/ΑΠΕ, πριν από την έκδοσή της και την έγκρισή του, ελήφθησαν υπόψη η από 15.1.2007 μελέτη του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ΑΠΕ, η από 13.2.2007 ΣΜΠΕ για το πλαίσιο αυτό, έγγραφα των αρμόδιων υπηρεσιών προστασίας του περιβάλλοντος του κράτους και των ΟΤΑ και επιστημόνες και παρατηρήσεις φορέων και περιβαλλοντικών οργανώσεων. Τα ως άνω στοιχεία, τα οποία είναι ουσιώδη και κρίσιμα από περιβαλλοντική άποψη, καθιστούν επαρκή, καταρχήν, την απαιτούμενη και αναγκαία εκτίμηση, σύμφωνα με τις προαναφερθείσες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου, για την προστασία των προστατευομένων περιοχών του δικτύου Natura 2000, η οποία περιλαμβάνεται στο ΕΠΧΣ/ΑΠΕ με βάση και το επίπεδο του χωρικού σχεδιασμού στο οποίο το εν λόγω πλαίσιο εντάσσεται ως ειδικό χωροταξικό πλαίσιο εθνικού επιπέδου στρατηγικού χαρακτήρα.

Με βάση αυτήν την αναγκαία εκτίμηση, στην οποία προέβη το ΕΠΧΣ/ΑΠΕ, καθιερώθηκε απαγόρευση εγκατάστασης αιολικών σταθμών σε ορισμένες προστατευόμενες περιοχές, όπως είναι οι οικότοποι προτεραιότητας περιοχών της Επικράτειας που έχουν ενταχθεί ως τόποι κοινοτικής σημασίας στο δίκτυο ΦΥΣΗ 2000 σύμφωνα με την απόφαση 2006/613/ΕΚ της Επιτροπής, οι περιοχές απολύτου προστασίας της φύσης και προστασίας της φύσης κατά τα άρθρα 19 (παρ. 1 και 2) και 21 του ν. 1650/1986, οι υγρότοποι Ραμσάρ, οι πυρήνες των εθνικών δρυμών και των κηρυγμένων μνημείων της φύσης και των αισθητικών δασών.

Δυνάμει της Κοινής Υπουργικής Απόφασης 50743/2017 (ΦΕΚ 4432/Β/15-12-2017), Αναθεώρηση εθνικού καταλόγου περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000 αναθεωρήθηκε ο εθνικός κατάλογος περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000. Στον εθνικό κατάλογο περιλαμβάνονται η **Ειδική Ζώνη Διατήρησης GR4120004 (ΙΚΑΡΙΑ - ΦΟΥΡΝΟΙ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΖΩΝΗ)** και η **Ζώνη Ειδικής Προστασίας GR4120005 (ΝΗΣΟΣ ΙΚΑΡΙΑ-ΝΟΤΙΟΔΥΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ)**.

Η πρώτη περιοχή με κωδικό GR4120004 (Ειδική ζώνη διατήρησης) έχει συνολική έκταση 12.909 Ha, εκ των οποίων τα 9.467,81 Ha αποτελούν χερσαία έκταση, εντοπίζεται στην Ικαρία, διασκορπισμένη σε τρεις περιοχές του νησιού καλύπτοντας την ανατολικά άκρη του, κομμάτι κεντρικού ορεινού όγκου του νησιού και ένα μέρος της δυτικής πλευράς.

- Αγ Νικόλαος – ποταμός Χάλαρης – Να. Κωδικός: Τόπος Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ). Στη νότια πλευρά του νησιού (Αγ. Νικόλαος) βρίσκονται ασβεστολιθικοί βραχώδεις βιότοποι με απότομους γκρεμούς. Στην περιοχή αυτή εντοπίζεται σημαντικό ποσοστό της ενδημικής γλωρίδας του νησιού. Ο Χάλαρης, ποταμός μόνιμης ροής, διασχίζει το νησί με κατεύθυνση από νότια προς βόρεια. Παρόχθιες συστάδες πλάτανου περιβάλλουν την κοίτη του ποταμού. Ένας σημαντικός αρχαιολογικός χώρος, ο ναός της Ταυροπόλου Αρτέμιδος, εντοπίζεται στις εκβολές του ποταμού.
- Φανάρι Ικαρίας. GR4120004 (NATURA 2000) Τόπος Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ). Το Φανάρι περιλαμβάνει θαλάσσιους οικοτόπους. Οι συγκεκριμένοι τύποι οικοτόπων, που χαρακτηρίζουν και ανοικτές θάλασσες, θεωρούνται τυπικοί για το θαλάσσιο περιβάλλον της Μεσογείου, με κύριους εκπροσώπους τις αμμώδεις ακτές και τις ποσειδώνιες. Αποτελεί ταυτόχρονα και Βιότοπο CORINE με ΚΩΔΙΚΟ: Ag0030072. Είναι το Βορειοανατολικό ακρωτήριο στην Ικαρία με απότομες βραχώδεις ακτές και αμμουδιές. Η περιοχή χαρακτηρίζεται από σταθερότητα, ως οικοσύστημα και αποτελεί σημαντική περιοχή για την Μεσογειακή φώκια (*Monachus monachus*) και για την Θαλάσσια χελώνα (*Caretta caretta*).
- Όρος Αθέρας και περιοχή Πλαγιάς Ικαρίας. GR4120004 (NATURA2000) Τόπος Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ). Το όρος Αθέρας (ψηλότερη κορυφή 1.042 m) οριοθετείται στο κεντρικό τμήμα του νησιού και σχηματίζεται κυρίως από σχιστόλιθους. Αποτελεί και βιότοπο CORINE με ΚΩΔΙΚΟ: Ag0040069. Οι ασβεστολιθικοί γκρεμοί έχουν τοπικά ενδημικά φυτά. Η περιοχή έχει σπήλαια, όπου έχει καταγραφεί Μεσογειακή Φώκια. Παρουσιάζει πλούσια βλάστηση από σπάνια είδη φυτών. Αποτελεί περιοχή πρωτεύουσας σημασίας για προστασία. Επίσης, φιλοξενεί μια μεγάλη ποικιλία από πουλιά, ερπετά και αμφίβια, όπως τη

Μεσογειακή φώκια και τη ‘Σαύρα της Ικαρίας’ (Lacerta oertzeni oertzeni).

Η δεύτερη περιοχή προστασίας με κωδικό GR4120005 (Ζώνη Ειδικής Προστασίας) και έκταση 7.404.62Ha βρίσκεται στην δυτική πλευρά του νησιού επικαλύπτοντας κομμάτι και του παραπάνω βιοτόπου Natura 2000.

- Περιοχή Άγιος Νικόλαος (Νοτιοδυτική Ικαρία). Βιότοπος CORINE. ΚΩΔΙΚΟΣ: Ag0020037. Παρουσιάζει πλούσια βλάστηση από σπάνια είδη φυτών. Επίσης, φιλοξενεί μια μεγάλη ποικιλία από πουλιά, ερπετά και αμφίβια, όπως τη «Σαύρα της Ικαρίας» (Lacerta oertzenioertzeni), τον Πετρίτη, το Χρυσογέρακο κ.α.
- Η Νοτιοδυτική Ικαρία αποτελεί Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) – NATURA2000-Gr4120005 που αλληλεπικαλύπτεται σε ένα τμήμα του με Τόπο Κοινοτικής Σημασίας (Τ.Κ.Σ.). Έχει έκταση 7405,00 εκτάρια, ΤΥΠΟΣ «J». Η περιοχή είναι σημαντική για αρπακτικά και μεταναστευτικά πτηνά, όπως ο Σπιζαετός, η Αητογερακίνα κ.α..

Περαιτέρω, η Ικαρία χαρακτηρίζεται ως Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά και έχει ένα διεθνή κωδικό GR143-νησί Ικαρία, όπως δόθηκε από την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία. Σύμφωνα με την Ένωση, η Ικαρία είναι μια σημαντική περιοχή για αναπαραγόμενα αρπακτικά και μεταναστευτικά πουλιά. Έχουν βρεθεί επίσης είδη παγκοσμίου ενδιαφέροντος, που δεν πληρούν κριτήρια ΣΠΠ, όπως *Haliaeetus albicilla*, *Falco naumanni* (3-5 αναπαραγόμενα ζευγάρια).

Η προσβαλλόμενη Βεβαίωση ουδόλως λαμβάνει υπόψη την Ενωσιακή περιβαλλοντική νομοθεσία που ρυθμίζει την προστασία των οικοτόπων, των ειδών και των αγρίων πτηνών. Η χώρα μας έχει υποχρέωση να προστατεύει τις περιοχές που έχουν ενταχθεί στο δίκτυο Natura και να λαμβάνει μέτρα ώστε να μην πραγματοποιούνται δράσεις και έργα που μπορούν να προσβάλουν την ακεραιότητα των προστατευόμενων βιοτόπων. Παράλληλα η Οδηγία 79/409/ΕΚ όπως τροποποιήθηκε και κωδικοποιήθηκε με την Οδηγία 2009/47/ΕΕ και ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη, ορίζει μέτρα για την προστασία των αγρίων πτηνών.

Προσφάτως το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στη συνέχεια χάριν συντομίας ΔΕΕ) με την απόφασή του C-849/19 καταδίκασε την Ελλάδα για παράβαση των Ειδικών Ζωνών Διατήρησης και των Τόπων Κοινοτικής Σημασίας για την μεσογειακή βιογεωγραφική περιοχή, όπως αυτά ορίζονται στην Οδηγία 92/43/ΕΚ, καθώς και στην Απόφαση 2006/613/ΕΕ, η οποία ενέκρινε τον κατάλογο 239 Τόπων Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ) στην μεσογειακή βιογεωγραφική περιοχή. Το ΔΕΕ καταδικάζει την Ελλάδα καταλήγοντας ότι:

«Η Ελληνική Δημοκρατία, μη θεσπίζοντας εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών όλα τα αναγκαία μέτρα για τον καθορισμό των κατάλληλων στόχων διατήρησης και των κατάλληλων μέτρων διατήρησης όσον αφορά τους 239 τόπους κοινοτικής σημασίας οι οποίοι βρίσκονται στην ελληνική επικράτεια και περιλαμβάνονται στην απόφαση 2006/613/ΕΚ της Επιτροπής, της 19ης Ιουλίου 2006, σχετικά με την έγκριση, σύμφωνα με την οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, του καταλόγου των τόπων κοινοτικής σημασίας για τη μεσογειακή βιογεωγραφική περιοχή, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει, αντιστοίχως, από το άρθρο 4, παράγραφος 4, και από το άρθρο 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς

και της άγριας πανίδας και χλωρίδας, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2006/105/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2006.»

Σε αυτή την χρονική συγκυρία που η χώρα βρίσκεται αντιμέτωπη με την επιβολή σοβαρών οικονομικών κυρώσεων που θα πρέπει να καταβάλλονται ανά εξάμηνο στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η προσβαλλόμενη Βεβαίωση συμβάλλει στην περαιτέρω παραβίαση της ενωσιακής νομοθεσίας για την προστασία των βιοτόπων με την έκδοση βεβαίωσης παραγωγού ειδικού έργου ενόψει εγκατάστασης αιολικού πάρκου σε περιοχή natura που φιλοξενεί προστατευόμενα είδη.

Γ.Περαιτέρω, με το ΕΠΧΣ/ΑΠΕ προβλέφθηκε ότι στις λοιπές, πλην των ανωτέρω, προστατευόμενες περιοχές του δικτύου Natura 2000, μπορεί, κατά κανόνα, να εγκατασταθούν αιολικοί σταθμοί, αφού, όμως προηγουμένως διαπιστωθεί, με βάση ειδικά περιβαλλοντικά κριτήρια και σύμφωνα με τους όρους των σχετικών κοινοτικών οδηγιών, ήτοι τους όρους των οδηγιών 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ, ότι οι τόποι αυτοί δεν θίγονται ή δεν απειλούνται ουσιωδώς ως προς την ακεραιότητά τους.

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι με το ΕΠΧΣ/ΑΠΕ, διερευνήθηκε, κατ' εκτίμηση των μελετών και των στοιχείων που αναφέρονται στο προοίμιό του, αν από τις κατευθύνσεις και προβλέψεις του μπορεί να επηρεασθούν σημαντικά οι λοιπές περιοχές NATURA, πλην αυτών οι οποίες χαρακτηρίζονται ως περιοχές «αποκλεισμού», και να θιγεί η ακεραιότητά τους, για τον λόγο δε αυτόν το ΕΠΧΣ/ΑΠΕ προέβλεψε ότι σε περιοχές του δικτύου Natura, στις οποίες δεν απαγορεύεται η εγκατάσταση αιολικών σταθμών, η χωροθέτησή τους επιτρέπεται μόνον μετά την εκπόνηση ειδικής ορνιθολογικής μελέτης, αρχικώς, και στη συνέχεια ειδικής οικολογικής αξιολόγησης και κατά τους ειδικότερους όρους που θέτει η οικεία ΑΕΠΟ του έργου.

Επίσης, με το ΕΠΧΣ/ΑΠΕ ελήφθησαν υπόψη τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά των περιοχών NATURA 2000 για τα οποία οι επιπτώσεις εγκατάστασης των ΑΠΕ είναι ιδιαίτερα σημαντικές, δεδομένου ότι, κατά τα ανωτέρω εκτεθέντα, το ΕΠΧΣ/ΑΠΕ προέβλεψε την απαγόρευση εγκατάστασης αιολικών σταθμών σε οικοτόπους προτεραιότητας, ενόψει δε της ρητής αυτής και απόλυτης απαγόρευσης, δεν ήταν αναγκαία η καταγραφή στο ειδικό αυτό πλαίσιο υφιστάμενων, τυχόν, περιβαλλοντικών προβλημάτων στις περιοχές ιδιαίτερης περιβαλλοντικής σημασίας για τις οποίες θεσπίστηκε αποκλεισμός της εγκατάστασης αιολικών σταθμών.

Ακόμα και αν ήθελε θεωρηθεί ότι οι προπεριγραφόμενες, προστατευόμενες περιοχές της νήσου Ικαρίας δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της απόλυτης απαγόρευσης εγκατάστασης αιολικού πάρκου, **δεν προκύπτει από την προσβαλλόμενη ότι προηγουμένως διαπιστώθηκε, με βάση ειδικά περιβαλλοντικά κριτήρια και σύμφωνα με τους όρους των σχετικών κοινοτικών οδηγιών, ήτοι τους όρους των οδηγιών 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ, ότι οι τόποι αυτοί δεν θίγονται ή δεν απειλούνται ουσιωδώς ως προς την ακεραιότητά τους.**

Οι ανωτέρω τόποι προδήλως θίγονται και απειλούνται ουσιωδώς ως προς την ακεραιότητά τους, δεδομένου ότι τόσο η αρχική άδεια όσο και η προσβαλλομένη βεβαίωση παραγωγού αφορά πάνω από το 70% των εκτάσεων Natura 2000, αφήνοντας ως κατακερματισμένο υπόλοιπο διάσπαρτα τεμάχια της αρχικώς προβλεπόμενης περιοχής προστασίας. Η προσβαλλομένη πράξει αγνοεί αυτό το εξόφθαλμο γεγονός, ενώ θα έπρεπε να το συνυπολογίσει και να μην προβεί για δεύτερη φορά σε επανάληψη του αρχικού λάθους,

προφυλάσσοντας τόσο τον επενδυτή όσο και την προστατευόμενη περιοχή.

Η ως άνω δέουσα εκτίμηση των επιπτώσεων του σχεδίου ή του έργου στον προστατευόμενο τόπο προϋποθέτει ότι, πριν από την έγκριση του σχεδίου ή του έργου, προσδιορίζονται, αφού ληφθούν υπόψη οι βέλτιστες επιστημονικές γνώσεις επί του θέματος, όλες οι πτυχές του σχεδίου ή του έργου που θα μπορούσαν, είτε η καθεμία από μόνη της είτε σε συνδυασμό με άλλα σχέδια ή έργα, να επηρεάσουν τους στόχους διατηρήσεως του τόπου αυτού. Η αρμόδια αρχή επιτρέπει την άσκηση δραστηριότητας στον οικείο τόπο μόνον εφόσον δεν υφίσταται, από επιστημονική άποψη, οποιαδήποτε εύλογη αμφιβολία ως προς την απουσία επιβλαβών συνεπειών για την ακεραιότητά του (βλ. μεταξύ άλλων, αποφάσεις Δ.Ε.Ε. C-127/2002, Waddenvereniging και ogelbeschermingsvereniging, C-6/2004, Επιτροπή/Ηνωμένου Βασιλείου, C-304/05 Επιτροπή/Ιταλικής Δημοκρατίας, C-241/08 Επιτροπή/Γαλλικής Δημοκρατίας, C-404/09, Alto Sil, ΣτΕ 1455/2018).

Περαιτέρω, από το άρθρο 5 της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ προκύπτει ότι η εγκατάσταση αιολικών πάρκων δεν επιτρέπεται να προκαλεί σημαντική καταστροφή ή ενόχληση σε είδη κοινοτικού ενδιαφέροντος, μεταξύ των οποίων τα πτηνά που προστατεύονται από την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ ή στους σημαντικούς οικοτόπους τους, είτε βρίσκονται εντός είτε εκτός προστατευμένων περιοχών.

Συνεπώς, κατά τη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης αιολικών πάρκων που βρίσκονται σε περιοχές εκτός των περιοχών Ζ.Ε.Π., πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι επιπτώσεις σε προστατευόμενα είδη πουλιών που είναι εν δυνάμει ευαίσθητα στη λειτουργία των εν λόγω εγκαταστάσεων, ιδίως αν το υπό έγκριση αιολικό πάρκο βρίσκεται στην περιοχή σημαντικού διαδρόμου αποδημητικών πτηνών (μεταναστευτικής στενωπού) ή σε θαλάσσια περιοχή σημαντική για τα πουλιά, ή σε σημαντική περιοχή για τα πουλιά (Σ.Π.Π.), η οποία ακόμη δεν έχει χαρακτηριστεί ως Ζ.Ε.Π. Το καθεστώς προστασίας των Σ.Π.Π. είναι, μάλιστα, αυστηρότερο σε σχέση με τις Ζ.Ε.Π., διότι, όπως εκτίθεται στην προηγούμενη σκέψη, δεν επιδέχεται τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 6 παρ. 4 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, δηλαδή δεν παρέχει τη δυνατότητα έγκρισης έργων για επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, περιλαμβανομένων λόγων κοινωνικής ή οικονομικής φύσεως (βλ. Δ.Ε.Ε. C-374/1998, Basses Corbières, Επιτροπή/Γαλλικής Δημοκρατίας, σκ. 44-58, C-355/1990, Santona, Επιτροπή/Ισπανίας, C-186/2006, Επιτροπή/Ισπανίας, σκ. 26-28).

Δ. Περαιτέρω, κρίθηκε ότι η ρύθμιση του άρθρου 6 παρ. 3 του ειδικού χωροταξικού πλαισίου για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είναι σύμφωνη προς τις προαναφερόμενες οδηγίες, κατά το μέρος που προβλέπει ότι για τη χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων εντός των ζωνών ειδικής προστασίας της ορνιθοπανίδας επιβάλλεται η προηγούμενη σύνταξη ειδικής ορνιθολογικής μελέτης, επιπροσθέτως της προβλεπομένης από τη Νομοθεσία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, κατά τη διαδικασία της οποίας μπορεί να επιβληθούν και πρόσθετοι περιορισμοί ή να κριθεί μη επιτρεπτή η χωροθέτηση, ενόψει της φύσης των εγκαταστάσεων και των χαρακτηριστικών της περιοχής. Κρίθηκε, επίσης, ότι ενόψει της αυστηρής προστασίας που απολαμβάνουν, κατά την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ, και οι τόποι εκτός ζωνών ειδικής προστασίας που χαρακτηρίζονται ως σημαντικές περιοχές για πουλιά, επιβάλλεται η σύνταξη ειδικής ορνιθολογικής μελέτης και για τις περιοχές αυτές.

Η δέουσα εκτίμηση πρέπει να διενεργείται και σε σχέδια ή έργα χωροθετημένα εκτός του προστατευόμενου τόπου, εφόσον ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις σε αυτόν (βλ. C-98/03 Επιτροπή/Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, C-404/09, Alto Sil, ΣτΕ 1455/2018, 4784-5/2013).

Έχει περαιτέρω κριθεί ότι ο σημαντικός χαρακτήρας των επιπτώσεων του έργου συνδέεται με το σκοπό διατηρήσεως του προστατευόμενου τόπου, υπό την έννοια ότι σχέδιο που, μολονότι έχει επιπτώσεις στον συγκεκριμένο τόπο, δεν θέτει σε κίνδυνο την επίτευξη των σκοπών της διατηρήσεώς του, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως δυνάμενο να επηρεάσει σημαντικά τον συγκεκριμένο τόπο. Η εκτίμηση του κινδύνου αυτού πρέπει να καθορίζεται, ιδίως, υπό το πρίσμα των ειδικών περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών και προϋποθέσεων του τόπου που αφορά το σχέδιο (ΔΕΕ απόφαση της 4.10.2007, C - 179/2006, Επιτροπή κατά Ιταλίας, ΣτΕ 1455/2018, 2741/2014, 4784/2013).

Δεν αποκλείεται πάντως, από τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 3 και 4 της Οδηγίας 92/43 η εκτέλεση έργου σε προστατευόμενη περιοχή, μη συνδεδεμένου άμεσα ή μη αναγκαίου για τη διαχείριση αυτής ή η ανάπτυξη παραγωγικών δραστηριοτήτων, εφόσον στην οικεία μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων περιέχονται εκτιμήσεις ως προς τις επιπτώσεις του και προτείνονται μέτρα για την αντιμετώπισή τους κατά τρόπο αποτελεσματικό, ώστε να μην επέρχεται υποβάθμιση της περιοχής, δεδομένου ότι τα χαρακτηριστικά των περιοχών που περιλαμβάνονται στον εθνικό κατάλογο και η σημασία των αντίστοιχων οικοσυστημάτων, καθώς και τα αναγκαία για τη διαφύλαξή τους μέτρα διαφοροποιούνται σε σημαντικό βαθμό (βλ. ΣτΕ 1455/2018, 1542/2017, 2741/2014, 711/2014, 2059, 1990/2007).

Κατά την άσκηση δε του ακυρωτικού ελέγχου, ο δικαστής εξετάζει, μεταξύ άλλων, αν η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ανταποκρίνεται προς τις απαιτήσεις του νόμου και αν το περιεχόμενό της είναι επαρκές ώστε να παρέχεται στα αρμόδια διοικητικά όργανα η δυνατότητα να διακριβώνουν και αξιολογούν τους κινδύνους και τις συνέπειες του έργου ή και να εκτιμούν αν η πραγματοποίησή του είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της οικείας νομοθεσίας και τις συνταγματικές επιταγές, καθώς και αν το προσδοκώμενο από αυτό όφελος τελεί σε σχέση αναλογίας με την τυχόν επαπειλούμενη βλάβη του φυσικού περιβάλλοντος (Ολ. ΣτΕ 462/2010, 3219/2010, ΣτΕ 4413/2012).

Περαιτέρω, με το άρθρο 4 της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ «περί της διατηρήσεως των άγριων πτηνών» (L 103) θεσπίζεται τόσο για τα είδη που απαριθμούνται στο παράρτημα I, όσο και για τα αποδημητικά πτηνά, ειδικό και ενισχυμένο σύστημα προστασίας, το οποίο δικαιολογείται από το γεγονός ότι πρόκειται, αντιστοίχως, για είδη που απειλούνται με εξαφάνιση και είδη που αποτελούν κοινή κληρονομιά της Ένωσης (βλ. ΔΕΚ, απόφαση της 23-05-1990, C-169/1989, Van den Burg, απόφαση της 11-07-1996, C-44/1995, Royal Society for the protection of Birds, απόφαση της 28-06-2007, C-235/2004, Επιτροπή κατά Ισπανίας, απόφαση της 13-07-2006, C-191/2005, Επιτροπή κατά Πορτογαλίας). Το σύστημα αυτό περιλαμβάνει μέτρα γενικής και ειδικής διατηρήσεως, όπως είναι η δημιουργία ΖΕΠ, βάσει αποκλειστικώς και μόνον ορνιθολογικών κριτηρίων, χωρίς να δύνανται, παραλλήλως, να ληφθούν υπόψη επιταγές οικονομικής φύσεως (βλ. ΔΕΚ, C-44/1995, Royal Society for the protection of Birds).

Κατά τις ειδικότερες προβλέψεις του άρθρου 4 παρ. 1 και 2 της οδηγίας αυτής, τα κράτη - μέλη υποχρεούνται να καθιερώνουν, για τις ζώνες ειδικής προστασίας που θεσπίζουν εντός

της επικράτειάς τους, αυστηρό νομικό καθεστώς που διασφαλίζει, μεταξύ άλλων, την επιβίωση και την αναπαραγωγή των πτηνών που περιλαμβάνονται στο παράρτημα I της οδηγίας αυτής, καθώς και την αναπαραγωγή, την αλλαγή φτερώματος και τη διαχείριση των αποδημητικών πτηνών που δεν περιλαμβάνονται μεν στο παράρτημα I, η έλευση, όμως, των οποίων από τα εδάφη της Ένωσης είναι τακτική (βλ. ΔΕΚ, απόφαση της 11-12-2008, C-293/2007, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, απόφαση της 2.8.1993, C-355/1990, Επιτροπή κατά Ισπανίας, απόφαση της 18-03-1999, C-166/1997, Επιτροπή κατά Γαλλικής Δημοκρατίας).

Από τη συνδυασμένη, εξάλλου, ερμηνεία των άρθρων 4 της Οδηγίας περί πτηνών και 6 και 7 της Οδηγίας περί οικοτόπων συνάγεται, περαιτέρω, ότι οι ρυθμίσεις του άρθρου 6 παρ. 2 - 4 ισχύουν για ζώνες που έχουν χαρακτηριστεί, δυνάμει του άρθρου 4 παρ. 1 ή 2 της οδηγίας περί πτηνών. Κατά τις διατάξεις δε του εν λόγω άρθρου 6 παρ. 4, όταν συντρέχουν λόγοι επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος, περιλαμβανομένων λόγων οικονομικής ή κοινωνικής φύσεως, είναι επιτρεπτή η εκτέλεση σχεδίου που έχει σημαντικές επιπτώσεις σε περιοχή, η οποία, βάσει ορνιθολογικών κριτηρίων, έχει καθορισθεί ως ΖΕΠ (ΔΕΚ, απόφαση της 11.7.1996, C-44/1995, Royal Society for the protection of Birds).

Αντίθετα, σε ζώνες οι οποίες δεν έχουν καταταγεί ως ΖΕΠ, εφαρμόζεται το αυστηρό καθεστώς προστασίας του άρθρου 4 παρ. 4 της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ περί πτηνών και, συνεπώς, στην περίπτωση αυτή δεν είναι επιτρεπτή η εφαρμογή του άρθρου 6 παρ. 3 και 4 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ περί οικοτόπων, οι οποίες επιτρέπουν την έγκριση σχεδίων για επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, περιλαμβανομένων λόγων κοινωνικής ή οικονομικής φύσεως (ΔΕΚ, απόφαση της 07-12-2000, C-374/1998, Basses Corbières, Επιτροπή/Γαλλικής Δημοκρατίας, ΣτΕ 2475, 964/2018, 1973, 1542/2017, 2741/2014, 1422/2013 7μ.).

Καθώς με την αναβάθμιση το ύψος των ανεμογεννητριών τείνει να αυξάνεται, ενδέχεται να απαιτείται να τοποθετηθούν φώτα σε περισσότερες ανεμογεννήτριες. Το χρώμα των φώτων ενδέχεται να προσελκύσει τις νυχτερίδες, έχοντας τελικά ως αποτέλεσμα αυξημένο κίνδυνο πρόσκρουσης των αποδημητικών νυχτερίδων στις ανεμογεννήτριες.

7. ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΕΝΩΝ ΚΑΘΕΣΤΩΤΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ-ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΕΛΑΧΙΣΤΩΝ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΝ

Καθεστώτα προστασίας					
Κατηγορία προστασίας	Τύπος προστασίας	Όνομα περιοχής	Κωδικός	Ποσοστό κάλυψης (%)	Νομοθεσία
Περιοχή προστασίας οικοτόπων και ειδών	Ειδική ζώνη διατήρησης	Ικαρία - Φούρνοι και Παράκτια Ζώνη	GR4120004	100	N. 3937/2011 (ΦΕΚ 60/A/2011)

Περιοχή προστασίας οικοτόπων και ειδών	Ζώνη ειδικής προστασίας	Νήσος Ικαρία (Νοτιοδυτικό Τμήμα)	GR4120005	100	Ν. 3937/2011 (ΦΕΚ 60/Α/2011)
Αρχαιολογικό καθεστώς	Α\` αρχαιολογική ζώνη	Αρχαιολογική περιοχή κάτω Ραχών		100	Υ.Α. (ΦΕΚ 426/Β/1991)
Άλλο	Νόμοι, Προεδρικά Διατάγματα, κοινές υπουργικές αποφάσεις (ΚΥΑ), κ.α.	Εκβολή ποταμού Χάλαρη (Να)	Υ412ΙΚΑ001	100	Π.Δ. (ΦΕΚ 229/ΑΑΠ/2012)
Άλλο	ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ/ΖΟΕ			100	ΦΕΚ Α.Α.Π. 198/2013

Ως ασύμβατες περιοχές για την εγκατάσταση αιολικού πάρκου αποτελούν οι:

- Σημειακές: οι αρχαιολογικοί χώροι, τα πολιτιστικά μνημεία, οι μόνες, το λιμάνι, το ελικοδρόμιο, οι ακτές κολύμβησης και οι κεραίες που έχουν εγκατασταθεί
- Γραμμικές: το οδικό δίκτυο
- Εκτατικές: οι περιοχές προστασίας που ανήκουν στο δίκτυο Natura 2000 όπως οι Τόποι Κοινοτικής Σημασίας και οι Ζώνες Ειδικής Προστασίας, οι οικισμοί και οι εκτάσεις υψηλής παραγωγικότητας.

Ακόμα, παρόλο που δεν περιλαμβάνονται στο Ειδικό πλαίσιο, εξαιρούνται οι χείμαρροι και το φράγμα αποθήκευσης νερού προκειμένου να μην διαταραχθεί το σύστημα απορροής και διαχείρισης των υδάτων.

Σύμφωνα με το ΕΠΧΣΑΑ των ΑΠΕ, η χωροθέτηση κάθε εγκατάστασης αιολικού πάρκου οφείλει να πληροί καθορισμένες ελάχιστες αποστάσεις από τις γειτνιάζουσες δραστηριότητες, χρήσεις γης και δίκτυα τεχνικών υποδομών.

Οι χώροι ιστορικής σημασίας αποτελούν περιοχές σημαντικές για το κοινωνικό σύνολο μιας και έχουν τόσο ιστορική όσο και πολιτιστική αλλά και συναισθηματική αξία για τα μέλη των κοινωνιών τις οποίες αφορούν. Από τους αρχαιολογικούς χώρους, τηρείται απόσταση ασφαλείας 3.000 μέτρων, ενώ από τις σημαντικές μόνες του νησιού ή/και ιστορικά διατηρητέα μνημεία πρέπει να τηρείται απόσταση ασφαλείας 500μ.

Αναφορικά με το δίκτυο τεχνικών υποδομών του νησιού της Ικαρίας, το οδικό δίκτυο έχει συνολικό μήκος περί τα 681 χλμ. από τα οποία 203,4 χλμ. είναι το πρωτεύον οδικό δίκτυο και 416,5 χλμ. το δευτερεύον οδικό δίκτυο, ενώ τα 61,36 χλμ. ανήκουν στο επαρχιακό οδικό δίκτυο. Οι λιμένες του νησιού εντοπίζονται στο βόρειο και νότιο τμήμα του και συγκεκριμένα στην Εύδηλο και στον Άγιο Κήρυκο αντίστοιχα. Ο Αερολιμένας του νησιού βρίσκεται στο ανατολικό άκρο της Ικαρίας, ενώ εντοπίζονται στην περιοχή μελέτης δύο ελικοδρόμια ένα κρατικό και ένα ιδιωτικής χρήσης.

Στο νησί της Ικαρίας υπάρχουν ραδιοβοηθήματα (radar) σύμφωνα με Αριθμ. Δ3/Δ/3271/781 (ΦΕΚ Β 191) «Προστασία των Αεροπορικών Εγκαταστάσεων από τον κίνδυνο της ανάπτυξης κατασκευών - εμποδίων γύρω από αυτές, καθώς και της Αεροπλοΐας εκ των υπερυψηλών ανά την χώρα κατασκευών» και συγκεκριμένα εγκατάσταση ραδιοβοηθήματος τύπου NDB στην τοποθεσία Καίρι με τις συντεταγμένες όπως ορίζονται εντός του προαναφερθέν ΦΕΚ, ενώ σύμφωνα με την εθνική επιτροπή τηλεπικοινωνιών και ταχυδρομείων στο νησί της Ικαρίας εντοπίζονται συνολικά 40 κεραίες που ανήκουν σε μία από τις εξής κατηγορίες: αδειοδοτημένες, δήλωση ΕΚΚΧΟ, δήλωση ΡΣ ή νόμιμης λειτουργίας.

Ακόμα, σύμφωνα με την μετάβαση στην ψηφιακή εποχή της τηλεόρασης και συγκεκριμένα στην επίγεια ψηφιακή ευρυεκπομπή τηλεοπτικού σήματος στην Ικαρία υπάρχει χωροθετημένος σταθμός εκπομπής σήματος ως απαραίτητο κέντρο εκπομπής με συντεταγμένες στο ΕΓΣΑ 87 700400,4167400 (μήκος, πλάτος).

Σχετικά με τις χρήσεις γης της του νησιού της Ικαρίας και συγκεκριμένα τη γη υψηλής γεωργικής παραγωγικότητας, αυτή καταγράφεται διάσπαρτη και σε μικρής έκτασης περιοχές, όπως προέκυψε από την μελέτη ΣΧΟΟΑΠ.

Επίσης, οι περιοχές γης υψηλής παραγωγικότητας/γεωργική γη εξαιρούνται με μια περιοχή 130 μέτρων περιμετρικά τους όπως και περιοχές λατομείων/εξορύξεων που εξαιρούνται μαζί με μια περιοχή 500 μέτρων περιμετρικά τους. Λαμβάνοντας τέλος υπόψη το κριτήριο του αιολικού δυναμικού είναι γεγονός ότι το νησί της Ικαρίας δεν αποτελεί μια περιοχή μελέτης όπου καταγράφονται ιδιαίτερα ισχυρές ταχύτητες ανέμου σύμφωνα και με τον χάρτη αιολικού δυναμικού του 57 χαρτογραφικού portal της ΡΑΕ και οι περιοχές στις οποίες η ταχύτητα του ανέμου ξεπερνά τα 6m/sec είναι σχετικά περιορισμένες και όχι εκτατικές.

Επιπρόσθετα, είναι εγκατεστημένος ο κρατικός αερολιμένας Ικαρίας στην τοποθεσία Φάρος στο νοτιοανατολικό άκρο του νησιού και σε απόσταση 12 χλμ. από την πρωτεύουσα του νησιού (Άγιος Κήρυκος) και 52 χλμ. από τον Εύδηλο, την δεύτερη περιοχή με αξιόλογο λιμένα. Ως προς τις θαλάσσιες μεταφορές, το νησί έχει δύο λιμένες σε αντιδιαμετρικές θέσεις μία στο βορειοδυτικό άκρο του και μία στο νοτιοανατολικό στους οικισμούς Εύδηλο και Άγιο Κήρυκο αντίστοιχα. Στο νησί υπάρχουν και δύο μεμονωμένα ελικοδρόμια..

Στο νησί της Ικαρίας υπάρχουν κυρίως αρκετοί κηρυγμένοι αρχαιολογικοί χώροι, αλλά και ιστορικά διατηρητέα μνημεία. Για το νησί της Ικαρίας χαρακτηρισμένα με ΦΕΚ ως αρχαιολογικοί χώροι από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού είναι οι παρακάτω:

1. ΦΕΚ 504/Β/31-8-1983 Περιοχή "Νας" στη βόρεια ακτή της Ικαρίας Εκτεταμένος αρχαιολογικός χώρος με ερείπια του ναού της Ταυροπόλου Αρτέμιδος και λείψανα από πολλά άλλα κτίρια και αναλήμματα
2. ΦΕΚ 676/Β/28-1-1983 Κάμπος Ικαρίας Κήρυξη αρχαιολογικού χώρου του οικισμού κάμπου Ικαρίας
3. ΦΕΚ 34/Β/28-1-1991 Ακρωτήριο Δράκανου, Δήμος Άγιου Κηρύκου Περιοχή Ακρόπολης ελληνιστικό χρόνων

4. ΦΕΚ 1031/Β/12-11-1996 Αγ. Βαρβάρα – Κουκουμας, Κάμπου Αρχαία κτιριακά λείψανα και λείψανα οικισμού ΦΕΚ 1031/Β/12-11-1996 Θέρμα Λείψανα αρχαίου οικισμού
5. ΦΕΚ 1031/Β/12-11-1996 Καταφύγι Αρχαία οικιστικά λείψανα και λείψανα Ακρόπολης
6. ΦΕΚ 1031/Β/12-11-1996 Μηλεωπό Αρχαίοι τάφοι
7. ΦΕΚ 1031/Β/12-11-1996 Σπήλαιο Χρυσοστόμου Οικιστικά λείψανα
8. ΦΕΚ 1031/Β/12-11-1996 Ράχες –
9. ΦΕΚ 1031/Β/12-11-1996 Δάφνη Κάστρο Κοσκίνου
10. ΦΕΚ 35/Β/2-2-1962 Κάμπος Βυζαντινός ναός Αγίας Ειρήνης Ενώ ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία του νησιού είναι κηρυγμένα τα εξής: ΦΕΚ 741/Β/20-7-1998 Χαρακτηρισμός του Ιερού Ναού Αγίου Χαραλάμπους Ικαρίας ως ιστορικού διατηρητέου μνημείου 38
11. ΦΕΚ 827/Β/12-8-1998 Χαρακτηρισμός της Ιεράς Μονής Οσίας Θεοκτίστης Ικαρίας ως ιστορικού διατηρητέου μνημείου
12. ΦΕΚ 629/Β/12-5-2000 Χαρακτηρισμός του Ιερού Ναού Ζωοδότη Χριστού στον οικισμό Στελί ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο
13. ΦΕΚ 452/Β/12-4-2002 Χαρακτηρισμός Ιερού Ναού Αναλήψεως, Δημ. Διαμ. Φραντάτου, Δ. Ευδήλου ως ιστορικού διατηρητέου μνημείου
14. ΦΕΚ 923/Β/23-7-2002 Χαρακτηρισμός Ιερών Ναών Ταξιαρχών και Αγίου Νικήτα, Δ. Ευδήλου ως ιστορικών διατηρητέων μνημείων
15. ΦΕΚ 942/Β/24-7-2002 Χαρακτηρισμός Ιερού Ναού Αγίων Πάντων Καραβόσταμου ως ιστορικού διατηρητέου μνημείου.

8. ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗΣ ΕΠΙΚΑΛΥΨΗΣ ΜΕ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΘΕΝ ΕΡΓΟ

Α. Προκειμένου να χορηγηθεί Βεβαίωση Παραγωγού θα πρέπει να μην υπάρχει επικάλυψη του προτεινόμενου έργου με άλλο αδειοδοτηθέν, γεγονός που παραγνωρίζει ότι στη Φυρή Άσπα υπάρχει εν τω μεταξύ η νέα ανεμογεννήτρια από την ΔΕΗ Ανανεώσιμες, γεγονός που υποχρεωτικά θα οδηγήσει σε τροποποίηση της αρχικής χωροθέτησης ανεμογεννητριών που προβλέπει η προσβαλλόμενη Βεβαίωση σε εκείνο το σημείο. Επίσης, η προσβαλλόμενη Βεβαίωση αγνοεί την επικάλυψη που υπάρχει με το νέο Φράγμα στα Αρνοπέζα. Τέλος, αγνοεί ότι έχουν γίνει επεκτάσεις οικισμών σε πληθώρα περιπτώσεων και δεν πληρούνται τα κριτήρια των αποστάσεων από κατοικημένες περιοχές και άλλες χρήσεις.

Β. Η Ικαρία εξασφαλίζει ήδη ενεργειακή αυτονομία ως ένα ποσοστό και σχεδιάζει με το NESOI του προγράμματος της Ε.Ε. HORIZON ενεργειακή αυτονομία, γεγονός που δεν συνυπολογίζεται από την ΡΑΕ στην προσβαλλόμενη Βεβαίωση. Ο Ναέρας στην Ικαρία είναι ένα από τα δύο υβριδικά ενεργειακά έργα στην Ευρώπη, που συνδυάζει την αιολική και την υδραυλική ενέργεια.

Η ιδέα υλοποίησής του ανήκει στην Αναπτυξιακή Εταιρεία του πρώην Δήμου Ραχών Ικαρίας και στη Διεύθυνση Ανάπτυξης Υδροηλεκτρικής Ενέργειας της ΔΕΗ Α.Ε., η οποία και εκπόνησε την οριστική μελέτη.

Επενδύθηκαν ποσά της τάξης των €50.000.000. Κύριος σκοπός του Έργου είναι η αύξηση της διείσδυσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) στο ηλεκτρικό δίκτυο της Ικαρίας και η αντίστοιχη μείωση της ποσότητας συμβατικής ενέργειας που παράγεται από πετρέλαιο στον Τοπικό Σταθμό Παραγωγής στον Άγιο Κήρυκο.

Η επιτυχής λειτουργία του Έργου θα αποτελέσει οδηγό για την επίτευξη της ενεργειακής αυτονομίας μη διασυνδεδεμένων στο ηλεκτρικό σύστημα νησιών και νησιωτικών συμπλεγμάτων με χρήση αποκλειστικά ΑΠΕ. Ο Ναέρας αποτελείται από τα εξής επιμέρους τμήματα:

1. Το Αιολικό Πάρκο (Α/Π) στην περιοχή του λόφου Στραβοκουντούρα, με τρεις ανεμογεννήτριες των 900 kW η καθεμία.
2. Τον Μικρό Υδροηλεκτρικό Σταθμό (ΜΥΗΣ) Προεσπέρας, με έναν υδροστρόβιλο ισχύος 1,05 MW, ο οποίος αξιοποιεί μόνο την περίσσεια νερών του ταμιευτήρα του Φράγματος στο Πέξι (αφού πρώτα καλυφθούν οι υποχρεώσεις για ύδρευση, οικολογική παροχή και άρδευση).
3. Τον ΜΥΗΣ Κάτω Προεσπέρας, με δύο υδροστρόβιλους ισχύος 3,1 MW συνολικά, που αξιοποιεί τόσο την περίσσεια νερών του ταμιευτήρα όσο και τα νερά που προέρχονται από αντλιοσταμείωση (υβριδική ενέργεια).
4. Δύο δεξαμενές νερού χωρητικότητας 80.000 m³ έκαστη στις περιοχές Προεσπέρας και Κάτω Προεσπέρας, που θα εξυπηρετούν τις ανάγκες της αντλιοσταμείωσης για την απορρόφηση της αιολικής ενέργειας και έναν ταμιευτήρα νερού συνολικού όγκου περίπου 910.000 m³ στο Πέξι.
5. Το Αντλιοστάσιο Κάτω Προεσπέρας, με 12 αντλίες ονομαστικής ισχύος 250 kW έκαστη, εκ των οποίων οι 4 είναι μεταβλητών στροφών.
6. Τα Κέντρα Ελέγχου Ενέργειας και Κατανομής Φορτίου του Ναέρα και της Ικαρίας, που θα εγκατασταθούν σε χώρο εντός του Τοπικού Σταθμού Παραγωγής στον Άγιο Κήρυκο, εξασφαλίζοντας τόσο την επικοινωνία μεταξύ των επιμέρους τμημάτων του Έργου όσο και την ενεργειακή ασφάλεια του νησιού και την αξιοπιστία του ηλεκτρικού συστήματος.

Ο ΜΥΗΣ Προεσπέρας παράγει ενέργεια από την υπερχείλιση του παλαιού Φράγματος στο Πέξι. Λειτουργεί μόνο κατά τη μη αρδευτική περίοδο (Οκτώβριος-Απρίλιος). Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, το νερό κυκλοφορεί μεταξύ της Άνω και της Κάτω Δεξαμενής μέσω 12 αντλιών και 2 αγωγών (προσαγωγού και καταθλιπτικού) και παράγεται υδροηλεκτρική ενέργεια από τον ΜΥΗΣ Κάτω Προεσπέρας, που διοχετεύεται στο δίκτυο του νησιού.

Η βασική παραγωγή υβριδικής ενέργειας του Έργου προκύπτει από το γεγονός ότι για τη λειτουργία του Αντλιοστασίου αξιοποιείται η αιολική ενέργεια, που παράγεται από το Αιολικό Πάρκο στη Στραβοκουντούρα. Η ενεργειακή τροφοδότηση του Αντλιοστασίου συνιστά αποθήκευση ενέργειας (μπαταρία), διότι η αιολική ενέργεια του Αιολικού Πάρκου δεν απορροφάται από το Έργο, αλλά, «αποθηκευόμενη» στο νερό που μεταφέρεται από την Κάτω στην Άνω Δεξαμενή, θα αποδοθεί τελικά στο ηλεκτρικό δίκτυο του νησιού μέσω

του ΜΥΗΣ Κάτω Προεσπέρας με τη μορφή υδροηλεκτρικής ενέργειας. Πρόκειται συνεπώς για έναν επιτυχημένο συνδυασμό δύο βασικών ΑΠΕ –της αιολικής και της υδροηλεκτρικής– που δημιουργεί την υβριδική ενέργεια.

Με αυτόν τον τρόπο υπολογίζεται ότι ο Ναέρας θα παράγει συνολική καθαρή ενέργεια της τάξεως των 9,8 GWh/έτος, καλύπτοντας μεγάλο μέρος των ετήσιων ενεργειακών αναγκών του νησιού, κυρίως κατά τους χειμερινούς μήνες.

Γ. ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΓΙΑ ΚΑΘΑΡΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΙΚΑΡΙΑ

Ο ευρωπαϊκός μηχανισμός νησιών NESOI, ο οποίος έχει ως στόχο να βοηθήσει στην ενεργειακή μετάβαση των νησιών, επιβεβαιώνει την υποστήριξη 28 καινοτόμων έργων καθαρής ενέργειας, από τα οποία συνδυαστικά αναμένεται εξοικονόμηση περίπου 300 ktonne CO₂ το έτος.

Ο ευρωπαϊκός μηχανισμός ανακοίνωσε τα αποτελέσματα των αρχικών προσπαθειών να εμπλέξει τις νησιωτικές κοινότητες της Ευρώπης στο πρόγραμμα της ενεργειακής μετάβασης μέσα από την 1η ανοιχτή πρόσκληση ενδιαφέροντος που ξεκίνησε τον Οκτώβριο του 2020. Ο μηχανισμός NESOI έλαβε 117 προτάσεις, από 14 χώρες με συμμετοχή από περισσότερα από 100 νησιά. Από τις 117 προτάσεις, οι 28 επιλέχθηκαν για να λάβουν υποστήριξη: 1,6 εκατ. ευρώ σε τεχνική και νομική υποστήριξη και 1,6 εκατ. ευρώ σε απευθείας οικονομική επιχορήγηση για την εκπόνηση μελετών. Τα έργα όταν υλοποιηθούν αναμένεται να οδηγήσουν σε επενδύσεις σχεδόν 1 δισ. ευρώ από ένα μεγάλο εύρος φορέων.

Τα επιλεγμένα έργα βρίσκονται σε όλη την νησιωτική επικράτεια της ΕΕ και συγκεκριμένα 2 έργα στη Βαλτική, 5 έργα στον Ατλαντικό Ωκεανό, 7 έργα στη δυτική Μεσόγειο και 14 έργα στην ανατολική Μεσόγειο. Τα επιλεγμένα έργα εστιάζουν σε διαφορετικές τεχνολογίες ενώ και διαφορετική είναι και η επίδρασή τους στα τοπικά ενεργειακά συστήματα. Σχεδόν όλα τα έργα εμπλέκουν την παραγωγή ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, κυρίως φωτοβολταϊκά αλλά και από αιολικά, αντλησιοταμίευση και παλιρροιακή ενέργεια. Λίγο περισσότερα από τα μισά έργα σχετίζονται με συστήματα αποθήκευσης ενέργειας και με επεμβάσεις ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια περιουσιακά στοιχεία.

Επί της ουσίας, ο στόχος της ενεργειακής αυτονομίας που είναι κοντά να επιτευχθεί για την Ικαρία με το πρόγραμμα NESOI δεν συνυπολογίζεται στις προβλέψεις διασύνδεσης της προσβαλλομένης Βεβαίωσης και στους όρους λειτουργίας του πετρελαϊκού σταθμού. Επιπλέον, η προσβαλλομένη Βεβαίωση δημιουργεί κλίμα αποθάρρυνσης γιατί αφενός η Ικαρία θα έχει τον πετρελαϊκό σταθμό σε ψυχρή εφεδρεία λόγω της ενεργειακής της αυτονομίας και η εν λόγω Βεβαίωση παραγωγού συνεπάγεται ότι η νήσος Ικαρία θα προσφέρει 100% τη γη της αποκλειστικά για εξαγωγή ρεύματος προς την Αττική. Με αυτή τη δέσμευση της Ικαριακής γης επί 10ετία και μέχρι το 2036, χωρίς να μπορεί να χρησιμοποιείται αν είναι απαραίτητο για την ενεργειακή αυτονομία της Ικαρίας σημαίνει ότι η ΡΑΕ δεν παίζει αποτελεσματικά τον ρυθμιστικό της ρόλο.

9. ΠΛΗΜΜΕΛΗΣ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΛΛΟΜΕΝΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Η προσβαλλόμενη απόφαση είναι πλημμελώς αιτιολογημένη καθότι δεν πληροί τις, κατά νόμο, αναγκαίες προϋποθέσεις αιτιολόγησης. Σύμφωνα με το άρθρο 19 παρ. 3 του Ν. 4685/2020, η Βεβαίωση Ειδικών Έργων χορηγείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην

παράγραφο 5 του άρθρου 11 και θα πρέπει εφόσον τεκμηριώνεται επιπλέον από τα υποβληθέντα στοιχεία:

α) Η ενεργειακή αποδοτικότητα του έργου. Ειδικά για το αιολικό δυναμικό, οι υποβαλλόμενες μετρήσεις πρέπει να έχουν εκτελεστεί από πιστοποιημένους φορείς, σύμφωνα με το πρότυπο DIN- EN ISO/IEC 17025/2000, όπως εκάστοτε ισχύει. Ειδικότερες απαιτήσεις και προδιαγραφές μετρήσεων δυναμικού ΑΠΕ ή ενεργειακών ισοζυγίων ανά τεχνολογία προβλέπονται στον Κανονισμό Βεβαιώσεων. β) Η οικονομοτεχνική αποδοτικότητα και βιωσιμότητα του έργου, βάσει εκτιμώμενου εσωτερικού βαθμού απόδοσης (IRR) που υπολογίζεται στη βάση τιμήματος που αντιστοιχεί στη μεσοσταθμική τιμή της τελευταίας διενεργηθείσας ανταγωνιστικής διαδικασίας της τεχνολογίας αυτής, προσαυξημένη κατάλληλα ώστε να λαμβάνονται υπόψη τυχόν απαιτούμενα πρόσθετα κόστη για την υλοποίηση του έργου. γ) Η τεχνική επάρκεια του αιτούντος για την υλοποίηση του εξεταζόμενου έργου. δ) Η οικονομική επάρκεια του αιτούντος και η δυνατότητα εξασφάλισης της απαιτούμενης χρηματοδότησης για την υλοποίηση του προτεινόμενου έργου. ε) Η μη ύπαρξη θεμάτων σχετικά με την ασφάλεια των εν γένει εγκαταστάσεων, δικτύων και του σχετικού εξοπλισμού του ΕΣΜΗΕ και ΕΔΔΗΕ και των δικτύων των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, εφόσον το προτεινόμενο έργο είναι Υβριδικός Σταθμός ή σταθμός ΣΗΘΥΑ ή σταθμός ΑΠΕ/ΣΗΘΥΑ που πρόκειται να συνδεθεί σε κορεσμένο νησιωτικό δίκτυο ή να εγκατασταθεί σε κορεσμένο νησιωτικό δίκτυο και προτείνεται να συνδεθεί με το Σύστημα ή το Δίκτυο σε περιοχή με μη κορεσμένο δίκτυο. Η εγκατάσταση ΑΠΕ σε δάση ή δασικές εκτάσεις απαιτεί την ύπαρξη νομοθετικής ή κανονιστικής διάταξης, την τήρηση της φειδούς, την ύπαρξη διοικητικής αιτιολογίας περί υπερέχουσας σημασίας αναγκών που κρίνονται ικανοποιητές και περί μη ύπαρξης εναλλακτικής λύσης (*Γαλάνης Π.*, Η αιτιολογία της απόφασης αναδάσωσης κατά τη νομολογία, *QUALEX*–Νομική Βιβλιοθήκη, ανάρτηση: 27.4.2020), απαιτείται άρα εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, που γίνεται με συνεκτίμηση των ιδιαίτερων συνθηκών της περιοχής αλλά και των χαρακτηριστικών εκάστου έργου.

Συγκεκριμένα η αιτιολογία της προσβαλλόμενης:

α) δεν είναι σαφής, καθότι δεν στοιχειοθετεί την επιλογή της χωροθέτησης των αιολικών εγκαταστάσεων βασιζόμενη σε ακριβή δεδομένα για τα χαρακτηριστικά της επιλεγείσας περιοχής,

β) δεν είναι ειδική καθότι δεν αναφέρει όλα τα στοιχεία που αφορούν την περιοχή στην οποία χωροθετούνται οι αιολικές εγκαταστάσεις,

γ) δεν είναι επαρκής διότι καταλείπονται κενά και αμφιβολίες για την ορθότητα της κρίσης της εκδούσας Αρχής, καθότι ουδόλως έχει λάβει υπόψη την επίδραση των αιολικών εγκαταστάσεων στο φυσικό περιβάλλον της περιοχής.

Πράγματι η προσβαλλόμενη ουδεμία μνεία κάνει στην εφαρμογή των αρχών της βιώσιμης (αιφόρου) ανάπτυξης. Η προσβαλλόμενη όφειλε, σε εφαρμογή της αρχής της βιώσιμης ανάπτυξης, να συνεκτιμήσει την επίδραση των αιολικών εγκαταστάσεων στην πλούσια βιοποικιλότητα της περιοχής και παράλληλα την επίδρασή τους στις κοινωνικές και οικονομικές ανάγκες της περιοχής. Η οικονομικές ανάγκες καλύπτονται σήμερα, σε μεγάλο βαθμό, με παραγωγικές δραστηριότητες οι οποίες θα πληγούν με την εγκατάσταση των αιολικών εγκαταστάσεων. Συγκεκριμένα ο ιδιαίτερα αναπτυγμένος οικοτουρισμός

στη περιοχή, η μελισσοκομία, ο περιπατητικός και αναρριχητικός τουρισμός, αλλά και η αγροτική και κτηνοτροφική παραγωγή, θα επηρεαστούν αρνητικά από την χωροθέτηση των αιολικών εγκαταστάσεων.

Σύμφωνα με την αρχή της βιωσιμότητας και σε εφαρμογή αυτής, το Συμβούλιο της Επικρατείας με την νομολογία του τονίζει ότι τα άρθρα του Συντάγματος που αναφέρονται στην προστασία της οικονομικής ανάπτυξης θα πρέπει να συνεκτιμώνται με τα άρθρα του Συντάγματος που αναφέρονται στην προστασία του περιβάλλοντος (Σ.τ.Ε. 1804/2018, Τ.Ν.Π. ΝΟΜΟΣ):

«Κατά την λήψη μέτρων τα όργανα της νομοθετικής και εκτελεστικής εξουσίας οφείλουν, κατά την έννοια της ανωτέρω διατάξεως (άρθρο 24 Συντάγματος), ερμηνευόμενης ενόψει και των άρθρων 106 και 22 παρ. 1 του Συντάγματος, να σταθμίζουν και άλλους παράγοντες αναγόμενους στο γενικότερο εθνικό και δημόσιο συμφέρον, όπως είναι εκείνοι που σχετίζονται με τους σκοπούς της οικονομικής ανάπτυξης, της αξιοποίησης των πηγών του εθνικού πλούτου, της ενισχύσεως της περιφερειακής ανάπτυξεως, με την προαγωγή ιδίως της οικονομίας, μεταξύ άλλων, των ορεινών περιοχών, και της εξασφαλίσεως εργασίας στους πολίτες, δηλαδή σκοπούς για τους οποίους επίσης λαμβάνεται πρόνοια στο Σύνταγμα και, συγκεκριμένα, στα προαναφερόμενα άρθρα 106 και 22 παρ. 1. Η επιδίωξη, όμως, των σκοπών αυτών και η στάθμιση των προστατευόμενων αντιστοίχων εννόμων αγαθών πρέπει να συμπορεύεται προς την υποχρέωση της Πολιτείας να μεριμνά για την προστασία του περιβάλλοντος κατά τέτοιο τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται βιώσιμη ανάπτυξη, στην οποία απέβλεψε ο συντακτικός αλλά και ο ενωσιακός νομοθέτης...» (ίδτε Α. Παπακωνσταντίνου, «Συνταγματική προστασία του περιβάλλοντος και οικονομική ανάπτυξη: Από τη σύγκρουση στην εναρμόνιση των διακυβευόμενων αγαθών», Επιθεώρηση Δημοσίου Δικαίου και Διοικητικού Δικαίου 2018, σελ. 687 επ., καθώς και Συλλογικό έργο επιμ. Γ. Τσάλτας, «Η συνταγματική αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης των νησιωτικών περιοχών»).

Με βάση τα ανωτέρω η προσβαλλόμενη απόφαση πάσχει λόγω έλλειψης νομίμου αιτιολογίας και πρέπει να ακυρωθεί λόγω έλλειψης ουσιώδους τύπου (Γ. Γεραπετρίτη "Η αιτιολογία των διοικητικών πράξεων. Θεσμική και δικαιοπολιτική αντιμετώπιση στην Ελλάδα", εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα, 1998, καθώς και Α. Τάχου, "Ερμηνεία Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας", εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2006).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΝΩΤΕΡΩ ΛΟΓΟΥΣ ΚΑΙ ΜΕ ΕΠΙΦΥΛΑΞΗ ΠΑΝΤΟΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΜΑΣ

ΖΗΤΟΥΜΕ

Να γίνει δεκτό το αίτημά μας και επανεξεταστεί τυπικά και ουσιαστικά η αίτηση της εταιρείας «ΙΚΑΡΟΣ ΑΝΕΜΟΣ Μ.Α.Ε.» και να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 0542/2021 Βεβαίωση Παραγωγού Ειδικού Έργου της ΡΑΕ (ΑΔΑ: 9Ω55ΙΔΞ-ΚΘΔ) σε αντικατάσταση της υπ' αριθ. 0875/2011 Απόφασης ΡΑΕ για χορήγηση άδειας παραγωγής, όπως ισχύει, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22, παρ. 12 και 14, άρθρου 25, παρ. 4, του ν. 4685/2020 για αιολικό σταθμό παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, εγκατεστημένης ισχύος 330,0 MW και μέγιστης ισχύος παραγωγής 330,0 MW, στη θέση «Βίγλα- Καψάλη- Ποδήλια- Υψώνας- Κασμιάνος- Προβατοκεφάλας- Ρούκουνας- Σαραντάδων- Ερίφη- Κουταλόπετρα- Βάρκα- Παπουλογάρι- Σελλάδια- Μεγάλοφος- Σαμάκι- Κλιράτια-

Στάσουσα- Παπουτσοκρύφτης- Αναβάθρες- Ράντι- Σταυρί- Πούντα- Πρ. Ηλίας- Κακό
Καταβασίδι- Αιθέρας όρος» των Δημοτικών Ενοτήτων
ΑΓ.ΚΗΡΥΚΟΥ,ΕΥΔΥΛΟΥ,ΡΑΧΩΝ, του Δήμου ΙΚΑΡΙΑΣ, της Περιφερειακής
Ενότητας ΙΚΑΡΙΑΣ, της Περιφέρειας ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ, της εταιρείας με την
επωνυμία «ΙΚΑΡΟΣ ΑΝΕΜΟΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ» και δ.τ. «ΙΚΑΡΟΣ ΑΝΕΜΟΣ Μ.Α.Ε.» (ΑΔ-
02684).

Αθήνα, 22.11.2021

Ο Πληρεξούσιος Δικηγόρος

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΕΣΣΕΣ

Δικηγόρος Αθηνών-LLM (ΑΜ ΔΣΑ 25118)

Μαυρομματαίων 39, Αθήνα

Τηλ: 210.8259320, 6944620198

Email: kessesz@yahoo.gr